

AZƏRBAYCAN MÜƏLLİMİ

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin orqanı

Təhsil
millətin
gələcəyidir!
Heydər Əliyev

XOCALI SOYQIRIMI BƏŞƏRİ CİNAYƏT

1992 -ci il fevalın 25-dən 26-na keçən gecə erməni təcavüzkarları Azərbaycanın Xocalı şəhərində bəşəriyyət tarixində ən qanlı faciələrlə bir sırada duran soyqırımı töredildər. Bu faciədən 29 il ötür. Həmin kütłəvi qırğın nəticəsində 106-sı qadın, 63-ü uşaq, 70-i qoca olmaqla 613 nəfər amansızlıqla qətlə yetirildi, 487 nəfər şikəst oldu, 1275 dinc sakin girov götürüldü, 150 nəfərin taleyi isə hələ də məlum deyil. Bu soyqırımı aktı nəticəsində 8 ailə tamamilə məhv edildi, 25 uşaq hər iki valideynini, 130 uşaq isə valideynlərindən birini itirdi. Hər il dünya azərbaycanlıları və ədaləti uca tutanlar Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsini anırlar.

Gənc, vətənpərvər, Vətəni hər şeydən çox sevən nəsil yetişdi

Prezident İlham Əliyevin fevalın 25-də Bakının Ramana qəsəbəsində şəhid ailələri və müharibə əllillərinə mənzillərin təqdim olunması mərasimindəki çıxışından

* Bu gün Bakının Ramana qəsəbəsində şəhid ailələri və müharibə əllilləri üçün yeni yaşayış kompleksi istifadəyə verilir. Bu münasibətlə sizi təbrik edirəm. Burada otuz bina inşa edilib. Binaların hamisi müasir səviyyədə, yüksək keyfiyyətlə tikilib, mənziller də çox genişdir, işqlidır. Uşaq bağçası, 1200 şagird yerlik məktəb inşa edilir. Yəni, yaşayış üçün bütün imkanlar var və bu münasibətlə sizi ürəkdən təbrik edirəm. Müharibədən cəmi üç ay yarım keçib, ancaq şəhid ailələri və müharibə əllilləri üçün artıq belə gözəl yaşayış kompleksi, şəhərcik inşa olunub, təqdim edilib.

* Müharibə itkisiz olmur. Bizim müharibəmiz azadlıq müharibəsi idi, ədalətli müharibə idi. Ermənistan işgalçılıq müharibəsi aparırı. Haqq-ədalət bizim tərəfimizdədir. Ona görə bizim hərbçilərimiz şəhidlik zirvəsinə ucalaraq Vətən qarşısında öz vətəndaşlıq borcunu şərəflə yerinə yetirmişlər. Minlərlə hərbçimiz yüksək dövlət orden və medalları ilə təltif edilmişdir. Onların qəhrəmanlığı, şücaəti, fedakarlığı hər bir azərbaycanlı üçün örnək olmalıdır, gənc nəsil üçün örnək olmalıdır və olacaq”.

* Eyni zamanda, gənc, vətənpərvər, Vətəni hər şeydən çox sevən nəsil yetişdi. Bax, bu nəsil torpaqlarımızı azad etdi. Şuşada Cıdır düzündə Azərbaycan xalqına müraciət edərkən demişdim ki, mən 2003-cü ildə hakimiyətə geləndə bu gün 25-30 yaşında olan insanlar uşaq idi. Biz onları vətənpərvərlik ruhunda, dövlətə sədاقət ruhunda yetişdirdik və onları bizim torpaqlarımızı işgalçılardan azad etdilər. O cümlədən işgal edilmiş torpaqlarda heç vaxt olmayan, amma əslən o torpaqlardan olan gənclər torpaqları uğrunda aslan kimi vuruşurdular.

* Şəhidlər bizim qəlbimizdə əbədi yaşayır, yaşayacaq. Allah sizə səbir versin. Siz analar, atalar xalqımız üçün, dövlətimiz üçün gözəl insanlar yetişdirmisiniz. O insanların ömrü uzun olmadı, amma onlar əbədiyyətə qovuşdu və onlar öz adlarını Azərbaycan xalqının şanlı tarixinə əbədi yazdırı. Mən sizə öz hörmətimi bildirmək istəyirəm. Bildirmək istəyirəm ki, Azərbaycan dövləti və mən Prezident kimi hər zaman sizin yanınızda olacağam.

Xocalıya ədalət

Ötən əsrin 90-cı illərində Azərbaycan öz tarixinin ən mürekkeb siyasi tələtümüllərini yaşayıb. Imperiya buxovlarından qurtulmaq və müstəqillik yolunu seçməklə Azərbaycan öz tarixi inkişaf kursunu müəyyənləşdirdi. Azərbaycanın müstəqiliyi yolunda ilk addımları imperiya qüvvələri və yüz illərlə ölkəmizə qarşı məkrili planlar həyata keçirən Ermənistanın şovinist, bədnəm niyyətləri ilə üzləşirdi. Erməni millətçi-şovinistləri tərəfindən azərbaycanlılara qarşı hayatı keçirilən etnik təmizləmə, soyqırım siyasetinin növbəti təzahürü 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Xocalıda baş vermiş soyqırımı aktı idi. Ermənistan silahlı qüvvələrinin o zaman sovet ordusunun Xankəndi şəhərindəki 366-cı motoatıcı alayının şəxsi heyətinin iştirakı ilə Azərbaycanın Xocalı şəhərinə hücum edərək, azərbaycanlılara qarşı törətdikləri qanlı soyqırım aktı ümumən bəşəriyyətə, insanlığa qarşı ən qatı cinayətlərdən biri kimi tarixə həkk olunub.

Həmin qanlı aksiya zamanı aralarında uşaqların, qadınların və qızların da olduğu 613 nefər azərbaycanlı xüsusi qəddarlıqla qətlə yetirilib.

Xocalı soyqırımı ilk dəfə siyasi qiymət verilməsi yönündə işlərə Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyev tərəfindən başlanılıb. Yalnız Ümummilli Liderin ölkə rəhbərliyinə qayıtmışından sonra Milli Məclis Xocalı soyqırımı siyasi-hüquqi qiymət verdi. 1994-cü ildə ulu öndərimizin təşəbbüsü ilə Milli Məclis "Xocalı soyqırımı günü haqqında" qərar qəbul edib, 26 fevral günü - "Xocalı soyqırımı və milli matəm günü" kimi qəbul olunub və bütün beynəlxalq təşkilatlar bu barədə məlumatlandırılıblı.

Bu dövrden etibarən ölkə miyəsində və ölkəmizdən kəndardı Xocalı soyqırımı ilə bağlı tədbirlərin keçirilməsinə başlanılıb. Xocalı soyqırımı beynəlxalq səviyyədə təntənləşdirilmişdir. Xocalı soyqırımı beynəlxalq səviyyədə tənqid edilmişdir. Prezident İlham Əliyevin uğurlu xarici siyaset kursunda mühüm yer tutur. Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondunun son illər ərzində Azərbaycan höqiqətlərinin, Xocalı soyqırının dünyada təmdidləşdirilməsi istiqamətində həyata keçirdiyi məqsədyönlü fealiyyət nəticəsində çox ciddi uğurlar əldə olunub.

"Xocalıya ədalət!"

Xocalı soyqırımı ilə bağlı tarix faktları barədə beynəlxalq ictimaiyyətin dolğun şəkildə məlumatlandırılmasında Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə 2008-ci ildən başlanılan "Xocalıya ədalət!" beynəlxalq kampaniyasının xüsusi əhəmiyyəti vardır. Kampaniya ilk gündən Xocalı soyqırının, Er-

Mehriban ƏLİYEVA,
Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti

"Xocalı soyqırımı bütün bəşəriyyətə və insanlığa qarşı törədilmiş cinayətdir və yaddaşlarımızdan heç vaxt silinməyəcəkdir. Bu hadisə xalqımızı sarsıldı, amma iradə və əzminə sindirmədi, bizi bir millət kimi daha sıx birləşdirdi və bu yenilməz birliyimizlə biz haqqın və ədalətin təntənəsinə - Xocalı faciəsinin dünya miyəsində xalqımıza qarşı soyqırımı aktı kimi tanıtılmasına nail oluruq..."

Kampaniya çərçivəsində
illərlə davam etdirilən
məqsədyönlü işlərin
Böyük Qələbəmizdə
xüsusi yeri vardır

mənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tarixi sebəpleri və nəticələri, həmcinin Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycanın işgal olunmuş ərazilərindən qeyd-şərtsiz və dərhal çıxarılmasının zərurılığı ilə bağlı beynəlxalq maarifləndirmənin artırılması, qarşısına məqsəd qoyub. Kampaniyanın fealiyyəti, həmcinin Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsinin yad edilməsinə, sağ qalmış ailələrə dəstək göstərilməsinə, bu hadisələrin yaddaşlarında yaşamasına, xüsusun də göç nəşil tərəfindən unudulmamama yönəlib.

Kampaniya çərçivəsində Xocalı soyqırımı ilə bağlı beynəlxalq səviyyədə məqsədyönlü təbliğat tədbirləri həyata keçirilir, Azərbaycanın haqq səsi dünyaya çatdırılır. "Xocalıya ədalət!" beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində Xocalı soyqırımı beynəlxalq səviyyədə siyasi-hüquqi qiymət verilməsi istiqamətində məqsədyönlü fealiyyətin miyəsi ilden ilə genişlənir. Bu illər ərzində Xocalı höqiqətlərini eks etdirən müxtəlif təbliğat və maarifləndirmə vasitələri (nəşr, internet səhifəsi, sosial media və digər) istər

Ədalətin təntənəsi

Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə "Xocalıya ədalət!" beynəlxalq maarifləndirmə kampaniyasına start verildikdən sonra keçirilən ardıcıl tədbirlər, müxtəlif xarici ölkələrin siyasi və ictimai dairələri ilə aparılan izahat işləri nəticəsində Xocalı soyqırımı barədə höqiqətlərin dünyada tanıtılması geniş vüset alıb. "Xocalıya ədalət!" kampaniyası ilə tədbirlərə daha çox insanın cəlb olunmasında və bu tədbirlərin daha geniş coğrafiyaya yayılmasında ciddi rol oynayıb. Artıq bu təbliğat kampaniyası Amerikan Avropana, Mərkəzi Asiya, Yaxın və Uzaq Şərqi ölkələri, Avstraliya, hətta Afrikaya qədər geniş bir coğrafiyani əhatə edir. Aparılan ümumi işin nəticəsi olaraq bu gün dünyadan bir çox ölkə və təşkilatları Xocalı hadisəlerini soyqırımı kimi tanıyıb. Meksika Senati Xocalı faciəsini soyqırımı adlandırbı, Pakistan soyqırımı pisləyen qətnamə qəbul edib, Kolumbiya Parlamenti hadisəni soyqırımı kimi tanıyıb, Çexiya, Bosniya və Herseqovina parlamentləri Xocalı soyqırımı rəsmən tanıyıb, Peru, Honduras, Cibuti parlamenti, ABŞ-in 24 ştatı Xocalıda qırğını tərodiləşmiş faktının tanınması haqqında qətnamə qəbul edib. Bundan başqa, İsləm Əməkdaşlıq Təşkilatı da Xocalı qətləməni soyqırımı və insanlığa qarşı cinayəti kimi tanıyıb və bu proses davam etməkdədir.

Qeyd edək ki, Xocalı soyqırımı barədə höqiqətlərin dünyaya yayılması, 44 günlük Vətən müharibəsi gedidində ədaləti mövqeyimizin destəklənməsi baxımdan xüsusi siyasi əhəmiyyət daşıyır. "Xocalıya ədalət!" çərçivəsində illərlə davam etdirilən məqsədyönlü işlərin Böyük Qələbəmizdə xüsusi yeri vardır.

Oruc MUSTAFAYEV

Azərbaycan ilə Türkiyə arasında təhsil sahəsində əməkdaşlıq yüksələn xətlə inkişaf edir

İqtisadi əməkdaşlıq üzrə Azərbaycan-Türkiyə Hökumətlərarası Komissiyanın iclası keçirilib

Fevralın 19-da Ankarada Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Əli Əsədovun və Türkiyə Respublikasının vitse-prezidenti Fuat Oktagın iştirakı ilə İqtisadi əməkdaşlıq üzrə Azərbaycan-Türkiyə Hökumətlərarası Komissiyanın iclası keçirilib.

Baş nazir Əli Əsədov və vitse-prezident Fuat Oktay iclasda çıxış ediblər.

Azərbaycanın iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cabbarovun, ekologiya və təbii sərvətlər naziri Muxtar Babayevin, təhsil naziri Emin Əmrullayevin, nəqliyyat, rəbitə və yüksək texnologiyalar naziri Rəşad Nəbiyevin, xarici işlər nazirinin

müavini Xələf Xələfovun, SOCAR-in prezidenti Rövşən Abdullayevin, Naxçıvan Muxtar Respublikasının baş naziri Səbuh Məmmədovun və digər rəsmi şəxslərin qatıldığı iclasda qarşılıqlı əməkdaşlığı dair bir sira sonədlər imzalanıb.

Baş nazir Əli Əsədov və vitse-prezident Fuat Oktay Hökumətlərarası Komissiyanın Protokolunu imzalayıblar.

Sonra Türkiyənin vitse-prezidenti və Azərbaycanın Baş naziri mətbuataya bəyanatlarla çıxış ediblər.

AZƏRTAC

Azərbaycan ilə Türkiyə arasında peşə təhsili sahəsində əməkdaşlığı dair Protokol imzalanıb

Təhsil naziri Emin Əmrullayev Azərbaycan Respublikası ilə Türkiyə Respublikası arasında iqtisadi əməkdaşlıq üzrə Birgə Hökumətlərarası Komissiyanın 9-cu iclasında iştirak etmək məqsədilə Türkiyə Respublikasında səfərdədir.

Səfər çərçivəsində fevralın 19-da Təhsil naziri Emin Əmrullayev və Türkiyə Respublikasının milli təhsil naziri Ziya Selçuk “Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türkiyə Respublikası Hökuməti arasında peşə təhsili sahəsində əməkdaşlığı dair Protokol”u imzalamışdır. Söyüdən Protokol iki ölkə arasında peşə təhsili sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsini və müvafiq istiqamət üzrə Türkiyə təcrübəsinin öyrənilməsini özündə ehtiva edir.

Əməkdaşlığın cari vəziyyəti və gələcək perspektivləri müzakirə olunub

Səfər çərçivəsində fevralın 22-de Təhsil naziri, ümummilli lider Heydər Əliyevin Ankara şəhərindəki abidesini ziyarət edib. Daha sonra Təhsil Nazirliyinin nümayəndə heyeti Ankara Universiteti tərəfindən bir sira ixtisaslar üzrə məsafədən təhsilin təşkilinə görə rektor Necdet Ünűvar teşəkkürünü bildirib.

Nümayəndə heyeti universitetdə Xocalı soyqırımınnı növbəti ildönümüne həsr olunmuş tödbirdə də iştirak edib. Tədbir zamanı təhsil naziri Emin Əmrullayev, Ankara Universitetinin rektoru Necdet Ünűvar, Azərbaycan Respublikasının Türkiyədəki səfiri Xəzər İbrahim çıxış ediblər. Tədbirdə həmçinin Ankara Universitetinin professoru, hüquq üzrə elmlər doktoru Cavid Abdulazadə “Xocalıya akademik baxış” mövzusunda təqdimatla çıxış edib.

Günün ikinci yarısında Təhsil naziri Emin Əmrullayev və Türkiyə Respublikasının milli təhsil naziri Ziya Selçuk arasında görüş keçirilib. Görüş zamanı ümumi və peşə təhsili sahəsində qarşılıqlı əməkdaşlığın cari vəziyyəti və gələcək perspektivləri müzakirə olunub. Tərafələr arasında imzalanan “Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türkiyə Respublikası Hökuməti arasında peşə təhsili sahəsində əməkdaşlığı dair Protokol”un əhəmiyyəti xüsuslu şəkildə vurğulanıb.

Görüşün sonunda hər iki nazir metbuat üçün açıqlamalar verib.

Fevralın 22-də nümayəndə heyeti həmçinin Ankara Universitetində olub. Ankara Universitetinin rektoru Necdet Ünűvar ilə görüş zamanı Təhsil naziri Emin Əmrullayev pandemiya döv-

Təhsil naziri Türkiyəyə səfəri çərçivəsində bir sıra görüşlər keçirib

Təhsil naziri Emin Əmrullayev Türkiyəyə səfəri davam edir.

Səfər çərçivəsində fevralın 23-də Təhsil Nazirliyinin nümayəndə heyeti ilk önce Çankaya Peşə və Texniki Liseyini ziyarət edib, müəssisədəki tədris prosesi ilə yaxından tanış olub.

Daha sonra Təhsil naziri Emin Əmrullayev və Xaricdə yaşayan Türkler və Əqrəbə İcmaləri Baş İdarəsinin rəhbəri Abdulla Eren arasında görüş keçirilib. Görüşün sonunda Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi ilə Xaricdə yaşayan Türkler və Əqrəbə İcmaləri Baş İdarəsi arasında Niyyət Məktubu imzalanıb. Sənəd Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarına Türkiyə Respublikasında doktorantura seviyyəsində təhsil almağa və tədqiqat aparmağa əlavə imkanlar yaradacaq.

Günün ikinci yarısında nümayəndə heyeti Türkiyənin aparıcı ali təhsil müəssisələrindən biri olan Bilkənd Universitetində olub. Ziyarət zamanı iki ölkənin ali təhsil müəssisələri arasında əməkdaşlığın dərinləşməsinin vacibliyi vurğulanıb, tələbə-müəllim heyətinin mübadiləsi imkanları müzakirə olunub.

Fevralın 23-də Təhsil naziri həmçinin Ali Təhsil Şurasını ziyarət edib. Ziyarət çərçivəsində Türkiyədə təhsil alan azərbaycanlı tələbələrin vəziyyəti, ali təhsil sahəsində qurumlararası əməkdaşlığın perspektivləri ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin "Rezidentura təhsilinin məzmunu və təşkili Qaydaları"nın təsdiq edilməsi haqqında" 2010-cu il 18 mart tarixli 50 nömrəli, "Magistratura təhsilinin məzmunu, təşkili və "magistr" dərəcələrinin verilməsi Qaydaları"nın təsdiq edilməsi haqqında" 2010-cu il 12 may tarixli 88 nömrəli, "Bakalavriat (əsas (baza ali) tibb təhsili) təhsilinin məzmunu və təşkili Qaydaları"nın təsdiq edilməsi haqqında" 2010-cu il 24 iyun tarixli 117 nömrəli və "Doktoranturaların yaradılması və doktoranturaya qəbul Qaydaları"nın təsdiq edilməsi haqqında" 2010-cu il 1 iyul tarixli 129 nömrəli qərarlarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rehbər tutaraq, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetini **qərara alıb**:

1. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2010-cu il 18 mart tarixli 50 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010, № 3, maddə 261; 2011, № 9, maddə 858; 2013, № 3, maddə 335, № 10, maddə 1229, № 11, maddə 1464; 2016, № 12, maddə 2239; 2017, № 4, maddə 641; 2018, № 11, maddə 2428; 2019, № 3, maddə 537; 2020, № 11, maddə 1412) ilə təsdiq edilmiş "Rezidentura təhsilinin məzmunu və təşkili Qaydaları"nın 1.5-ci bəndindən ikinci abzasına aşağıdakı məzmunda ikinci cümlə əlavə edilsin:

"Valideynlərini itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqlar övladlığı götürüldükde də bu hüququ saxlayırlar."

2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2010-cu il 12 may tarixli 88 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010, № 5, maddə 467; 2014, № 4, maddə 450; 2016, № 4, maddə 820, № 6, maddə 1201, № 12, maddə 2239; 2017, № 2, maddə 307; 2018, № 11, maddə 2431; 2019, № 12, maddə 2051; 2020, № 3, maddə 340, № 5, maddə 650) ilə təsdiq edilmiş "Magistratura təhsilinin məzmunu, təşkili və "magistr" dərəcələrinin verilməsi Qaydaları"nın 1.7-ci bəndindən ikinci abzasına aşağıdakı məzmunda ikinci cümlə əlavə edilsin:

"Valideynlərini itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqlar övladlığı götürüldükde də bu hüququ saxlayırlar."

3. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2010-cu il 24 iyun tarixli 117 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Res-

publikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010, № 6, maddə 561; 2012, № 12, maddə 1345; 2014, № 4, maddə 451; 2016, № 12, maddə 2239; 2017, № 4, maddə 665, № 12 (II kitab), maddə 2534; 2018, № 11, maddə 2431; 2020, № 3, maddə 341, № 5, maddə 650; Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 22 dekabr tarixli 504 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Bakalavriat (əsas (baza ali) tibb təhsili) təhsilinin məzmunu və təşkili Qaydaları"nın 1.8-ci bəndindən ikinci abzasına aşağıdakı məzmunda ikinci cümlə əlavə edilsin:

"Valideynlərini itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqlar övladlığı götürüldükde də bu hüququ saxlayırlar."

4. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2010-cu il 1 iyul tarixli 129 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010, № 7, maddə 695; 2013, № 10, maddə 1228; 2014, № 1, maddə 56; 2017, № 4, maddə 666; 2018, № 11, maddə 2431; 2019, № 2, maddə 357, № 11, maddə 1863; 2020, № 1, maddə 67) ilə təsdiq edilmiş "Doktoranturaların yaradılması və doktoranturaya qəbul Qaydaları"nın 1.6-ci bəndindən ikinci abzasına aşağıdakı məzmunda ikinci cümlə əlavə edilsin:

"Valideynlərini itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqlar övladlığı götürüldükde də bu hüququ saxlayırlar."

**Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri**

Bakı şəhəri, 22 fevral 2021-ci il

"Vərəm və COVID-19 haqqında nələri bilməliyik?" adlı maarifləndirici tədbir keçirilib

"Uşaqlar gələcəyimizdir!" şüarı altında "Vərəm və COVID-19 haqqında nələri bilməliyik?" adlı maarifləndirici tədbir keçirilib.

Tədbir "Sağlamlığa Xidmət" İctimai Birliyi və Azərbaycan Valideyn-Müəllim Assosiasiyasının birgə təşkilatçılığı ilə Şərqi Avropa və Mərkəzi Asiya ölkələrinin Regional Vərəm Programı (TB REP 2.0) və Azərbaycanda Səhiyyə sahəsində Beynəlxalq Proqramlar üzrə Ölkə Əlaqələndirmə Komissiyasının dəstəyi ilə baş tutub.

Tədbirdə "Sağlamlığa Xidmət" İctimai Birliyi və Azərbaycan Valideyn-Müəllim Assosiasiyasının birgə təşkilatçılığı ilə Şərqi Avropa və Mərkəzi Asiya ölkələrinin Regional Vərəm Programı (TB REP 2.0) və Azərbaycanda Səhiyyə sahəsində Beynəlxalq Proqramlar üzrə Ölkə Əlaqələndirmə Komissiyasının dəstəyi ilə baş tutub.

Tədbirdə "Sağlamlığa Xidmət" İctimai Birliyi və Azərbay-

təhsil müəssisələrində ənənəvi təhsilə keçidə bağlı hazırda COVID-19 əleyhinə müxtəlif tədbirlər təşkil edilir, gигиена qaydalarına düzgün eməl etməklə bağlı mütomadi məlumatlaşdırma aparılır.

Daha sonra çıxış edən UNICEF-in Azərbaycandakı nümayəndəliyinin rəhbəri Edvard Karvardin COVID-19 haqqında məlumatlaşdırma, pandemiya dövründə uşaqlara dəstək olma, onların bu prosesdən on az təsirlənməsi ilə bağlı UNICEF tərəfindən hayata keçirilən layihələr barədə danışır. Edvard Karvardin qeyd edib ki, vərəmələ mübarizə də pandemiya dövründə unudulmamalı və vərəmə yoxlanan uşaqların müalicə və qayğıya əlçatanlığı təmin olunmalıdır.

TƏBİB-in infeksiyon xəstəliklər üzrə işçi qrupunun həkim-infeksiyonistı Nəzrin Mustafayeva da öz növbəsində COVID-19 virusu ilə mübarizə çərçivəsində dövlət tərəfindən görünen işlər barədə danışır. Vərəmələ mübarizə istiqamətində pandemiya dövründə yaranmış çətinliklər vərəmə yoxlanan uşaqların müalicə və qayğıya əlçatanlığı təmin olunmalıdır.

Stop TB Tərefdaşlığının icraçı direktoru Lucica Ditiu və Moldovanın Səhiyyə Siyaseti və İslahatlar Mərkəzinin direktoru Stela Bivol, Azərbaycan Valideyn-Müəllim Assosiasiyasının icraçı direktoru Şahin Rəcəbov və Azərbaycan üzrə Vərəm əleyhinə QHT Koalisiyasının rəhbəri Elçin Müxtərlı və rəmələ mübarizədə dıqqət çəkilmələr məsələlərindən birinin pediatrik vərəm olmasına vurgulayıblar. Bildirilib ki, COVID-19 virusu uşaqlara az təsir etə də, vərəm onlardan yan keçirir və hər il dünəndən 1 milyondan çox insan vərəmə yoxdur.

Sonda Tik-tik xanım və Cirtdanın dialoqu dinlənilib, şagirdlər- Çiçək Hüseynli və Ziya Nəsibli "Vərəm və COVID-19" mövzusunda olhavalat danışır, Nuray Rəhman isə "Mənə bir nağıl damş, ata" adlı mahnını ifa edib. Vərəmdən dünyasını dəyişmiş Frederik Şopenin xatirəsinə Bakı Musiqi Akademiyasının tələbəsi Zöhrə Ramazanlı tərəfindən "Nokturn" əsəri pianoda ifa olunub.

Media ilə əməkdaşlıq müasir kommunikasiya alətlərindən istifadə olunaraq daha da təkmilləşdirilməlidir

Media nümayəndələri üçün onlayn təlim keçirilib

Fevralın 24-de Təhsil Nazirliyi və Medianın İnkıfati Agentliyinin birgə təşkilatçılığı ilə təhsildən yaran media nümayəndələri üçün maarifləndirici onlayn təlim keçirilib.

Media təmsilciliyələri üçün onlayn təlim Təhsil Nazirliyinin müavini Firudin Qurbanov çıxış edərək vurğulayıb ki, öten il özünü bütün çətinlik və problemlərinə baxmayaq, bu gün də bütün dünya azərbaycanlıları təsvirəgəlməz qürur və sevinc hissələri keçirməkdədir. Uzun illər işğal altında qalan torpaqlarımız 2020-ci il sentyabrın 27-dən Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə Müzəffər Ordumuz tərəfindən azad edilib, tarixi ədalət bərpa olunub.

Eyni zamanda keçən il yeni çağırışlar, ilk növbədə, postindustrial cəmiyyətin yaranması, müasir informasiya və rəqəmsal texnologiyaların, sünə intellektin geniş təbliğ-i ilə bağlıdır. Belə çağırışlardan biri də pandemiya ilə əlaqədardır.

F.Qurbanov dıqqət çətdirib ki, müasir dönyanın qloballaşması fenomeni bu gün tekər iqtişadyyat və biznesi deyil, həm də dönya, demək olar ki, bütün ölkələrinin siyasi, sosial sahələrini, o cümlədən təhsil sistemini də əhatə edir. Müasir dövr - bütün iqatisi və sosial həyatın transformasiyası ilə xarakteriz olunur və bu şəraitdə informasiya on böyük deyər malikdir. İnformasiya və kommunikasiya texnologiyalarının birləşməsi nöticəsində yaranan məlumatların emalı, toplanması və ötürülməsi proseslərinin geniş imkanları- qloballaşmanın əsas aspektidir. Bu texnologiyalar qloballaşma üçün bir növ bünövrədir, əsasın siyasi, iqatisi və mədəni tendensiyaların yaranmasını və daha da inkişafını təmin edir.

Bu baxımdan informasiyanın vaxtında və düzgün şəkildə ictimaliyətə çatdırılmasında medianın rolunu əvəzsiz olduğunu qeyd edən nazir müavini təhsilsənədən aparılan islahatlar barədə maarifləndirme işində kültəvi informasiya vasitəleri üzərindən istifadə olundu.

Ölkəmizdə söz və mətbuat azadlığını təmin etməsi, kültəvi informasiya vasitələrinin fealiyyəti və inkişafı üçün münbət şəraitin yaradılması daim dıqqət mərkəzindədir. Bu gün ölkəmizdə mətbuatın inkişafına yüksək dıqqət göstərilir, ulu öndər Heydər Əliyevin azad mətbuatın inkişafı sahəsində müəyyən etdiyi siyaset hazırda ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir.

F.Qurbanov qeyd edib ki, məhz

bunları nəzəre alaraq, bu gün Təhsil Nazirliyi media nümayəndələri üçün Medianın İnkıfati Agentliyi ilə birlikdə onlayn təlimə start verir.

Bildiyiniz kimi, Təhsil Nazirliyi media ilə six əməkdaşlıq şəraitində iş aparan dövlət qurumlarındandır. Bu onlayn təlim təhsildən yaranan jurnalistlərin sosial media marketingi və onun xüsusiyyətləri ilə bağlı daha doğğun məlumatlaşdırılması və media ilə səmərəli əməkdaşlığın gücləndirilməsi, eləcə də görünen işlərin külliəvi informasiya vasitələri ilə yanaşı, Sosial Media Marketing kanallarında daha sürətli ictimaliyətə çatdırılması məqsədilə təşkil olunub.

Media ilə işin qurulmasında mövcud çağrıqlarla uyğunlaşmanın və həll yollarının müəyyənləşdirilməsinin vacibliyinə diqqət çəkən nazir müavini vurğulayıb ki, gelecek hədəflərə doğru yol xəritəsinə müəyyənləşdirilmə üçün bələ təlimlərdə istirahət etmek, ekspert mühəzairələri ilə tanış olmaq hər zaman önemli və aktualdır.

Sevindirici həldən ki, bugünkü təlimdə Təhsil Nazirliyinin müavini Firudin Qurbanov çıxış edərək vurğulayıb ki, gelecek hədəflərə doğru yol xəritəsinə müəyyənləşdirilmə üçün bələ təlimlərdə istirahət etmek, ekspert mühəzairələri ilə tanış olmaq hər zaman önemli və aktualdır.

Kommunikasiya yollarının səmərəli şəkildə işlənilməsi, sosial media məlumatlarından effektiv şəkildə yararlanması, dezinformasiyaların qarşısının alınması, operativliyin artırılması baxımdan bugünkü təlimi faydalı hesab edirəm. Bu baxımdan dəyərli təlimçilərə və əziz iştirakçılarla uğurlar arzulayırıram.

Medianın İnkıfati Agentliyinin sədri Əhməd İsmayılov öz çıxışında Təhsil Nazirliyinə media nümayəndələri üçün təşkil olunan maraqlı və faydalı təlimə görə təşəkkürün bildirib, sosial mediamın imkanlarının ehafalılıyına diqqət edilməsini nəzərə çatdırıb.

Təlim "Sosial Media Marketinqi nedir?", "Sosial Media Marketinqi kanalları və onların özülləri" və "PR və təhsil sahəsində Sosial Media Marketinqinin rolü" mövzularını əhatə edib. Təlimdə "2007-2015-ci illərdə Azərbaycan gənclərinin xarici ölkələrdə təhsili üzrə Dövlət Programı" məzunları Səyyarə Hüseynova, Səkinə Vəliyeva və Zəhra Məmmədli qeyd edilən mövzularla uyğun təqdimatlarla çıxış edərək sosial media barədə ətraflı məlumatı diqqətə çatdırıblar.

Sonda təlim iştirakçılarını maraqlandıran suallar cavablandırılırlar.

“Qadınların, uşaqların qışqırtısı yer-i-göyü lərzəyə gətirirdi”

Qarlı, çovğunlu bir gün idi. Ayağıyalın, başıaçıq Qarqar çapını keçib meşəyə səpələnən insanların yalnız bir düşüncəsi var idi. Vəhşi, quzğun, azgınlaşmış düşmənin cəngindən qurtulmaq, sağ qalmaq. Öz körpə balalarını köksünə sıxaraq həm düşməndən, həm də soyuqdan qorunmağa çalışınanlar, ahil yaşı valideynlərini kürəklərinə alıb daşıyanların artıq həyatdan əlləri üzülmüş, ümidi tükənmüşdür. Meşənin qaranlığında qorxunc düşməndən köməksiz və ümidsiz gizlənən ana soyuqdan, acliqdan ağlayan körpənin səsi çıxmazı deyə buz kimi əlləri ilə balasının ağzını bərk-bərk sıxır. Qorxur ki, düşmən onların səsini duyar, körpəsinin gözünü qarşısında dırıdırı yandırır. Nə qədər dəhşətlidir. Deyilmə? Danışdıqlarımız hər hansı bir qorxunc filmdən və yaxud hekayədən deyil. Bütün bunlar 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə mənfur düşmənlərimiz ermənilər tərəfindən xalqımıza, dinc əhaliyə qarşı Xocalıda baş verən soyqırımda yaşananlardan kiçik bir hissədir. Bu faciə xalqımıza qarşı törədilmiş elə bir dəhşətli soyqırımdır ki, esrlər, qərinələr keçəsə də xalqımız bu vəhşiliyi heç vaxt unutmayacaq.

Xocalı faciəsinin canlı şahidləri, soyqırım zamanı dəhşətli günlər yaşayan təhsil işçiləri həmin əzab dolu günlərlə bağlı acı xatırlarını bizimlə bölüşüb.

“Uşaqların, yaşlıların ah-naləsi qulaqlarından hələ də getmir”

Xocalı şəhər 2 nömrəli tam orta məktəbin ibtidai sinif müəllimi Sevda Məmmədova həmin qanlı-qadəli günləri belə xatırlayır: “Mən Xocalıdan çıxanda 20 yaşım vardi. Hadisələri tam aydınlığı ilə xatırlayıram. O dəhşət saçan gecə bütün Xocalı sakinləri kimi biz də ermənilərin zülmündən qurtarmaq üçün Qarqar çayını keçib meşəyə üz tutduq. Başqa yolumuz da yox idi. Ermənilər də bunu çox yaxşı bilirdilər. Qarlı, daş-kəsəkli yollar idi. Gah yoxuş qalxırdıq, gah da aşağı sürüşüb düşürdük. Uşaqların, yaşlıların ah-naləsi qulaqlarından hələ də getmir. Sanki cəhənnəmdə idik. Hər kəs ayrı düşdüyü əzizlərini axtarırdı. Döñüb zorla tərk etdiyimiz kəndimizə baxdım. Hər yan alovlar içində idi.

Səhər saat 6-ya qədər qarlı meşə yolları ilə yixila-yixila gətdik. Naxçıvanık deyilən yerde ermənilər pusqu qurub bizi gözleyirdi. Elə ki, ağ qar üstündə gölən insanları gördülər, başladılar atəş açmağa. Monfur düşmən bizi hər tərəfdən mühəsirəyə almışdı.

Həmi qaçıb canını qurtarmaq istəyirdi. Lakin bu, çox çətin idi. Bizim özünümüdafıə dəstəmizdən olan əsgərlərimiz atlığı güllələr hesabına bəzilərimiz birtəhər qaça bildik. Bu dəhşətdə qardaşımı itirdik. Cənubi elə bir dəhşətli mənzərə idi ki, burda ölməmək, itməmək mümkün deyildi. Sənki dünya uçmuşdu, biz altımda qalmışdıq. Dəstə-dəstə hamı qaçıb gizlənlər, erməniyə əsir düşməmək üçün var gücümüzə mübarizə aparırdıq. Kimse hara gedəcəyini bilmirdi. Bizim özünümüdafıə dəstəmizdən olan Xocalı gəncləri camaata bacarıqları qədər kömək etməyə çalışırdı. Döñüb zorla tərk etdiyimiz kəndimizə baxdim. Hər yan alovlar içində idi.

Xocalı soyqırımının canlı şahidləri olan müəllimlər o müdhiş gecəni belə xatırlayırlar

dilar. Lakin düşmən o qədər silahlansıdı ki, onların gücü çatmadı. Xocalının bütün gəncləri qəhrəmanlıq göstərirdilər. Canları bahasına qadınlar, uşaqları çıxarmağa çalışırdılar. Xocalının Milli Qəhrəmanlarından olan şəhid Füzuli Rüstəmovun bizi qorumaq üçün özünü düşmən gülləsinə neçə sıpər etdiyini gözlərimlə gördüm. O, üzünü xocalılara tutub dedi: “Qorxmayıñ gedin, mən onlara cavab verirəm”. Biz onu çağırırdı ki, sən də gəl, sən də vururlar. Onun cavabı isə belə oldu: “Mənim canım sizindən artıq deyil”. Belə igidlərimiz sayısında çox çətinliklə də olsa qəcib canımızı qurtardıq. Biz Qarqaya deyilən yərə gəldik. Bura gələnə qədər neçə-neçə insanların erməni güləsindən can verdiyinin şahidi oldum. Burada qayaların arasından bir neçə əsgər çıxbı bizi çağırmağa başladı: “Gelin, biz sizin əsgərlərik”. Bir çox ümidsiz həmyerlərimiz onlara inanıb getdi. Amma biz nədənsə inanmadıq. Biziñ dəstədə qadınlar, qızlar, körpə uşaqlar var idi. Dayının iki balaca uşağı. Biri 5, biri 3 yaşında. Ata-anası meşədə şəhid olmuş 30 günlük bir körpə. Nənəsinin qucağında hər şəyden xəbərsiz. Bu zaman ermənilərin bizdən ayrılb gedən dəstəni əsir götürdüklərini gördük. Əsirlərə edilən zülmü qulaqlarımızla eşidirdik. Biz kiçik bir arxın içinde gizlənmışdıq. Saatlarla ümidsiz halda ölümümüzü gözləyirdik. Uşaq da hey ağlayırdı. Uşaqın səsini eşidirdilər. Ona görə də bizi axtarırdılar.

Axşam saat 4-ə qədər gizləndik. Nəhayət, Ağdamdan bir dəstə igidlə-

bağlamışdı. Bir tərəfdən, güllə-baran altında qacır, bir tərəfdən de soyuq, saxta ilə mübarizə aparırdıq. Qadınlar, uşaqların qışqırtısı yer-i-göyü lərzəyə götürirdi. O ah-nalə, qışqırtılar hələ də qulaqlarından getmeyib. Bütün bu çətinliklərə baxmayaraq biz Naxçıvanık deyilən yerə çatdıq. Gün işıqlanın kimti ermənilər bizi görüb gülə-boran etdilər. Günahsız insanlarımız al qana boyandılar. Mən Xocalı faciəsinin canlı şahidiyəm. Yanımda

Xocalı soyqırımının

canlı şahidləri olan müəllimlər o müdhiş gecəni belə xatırlayırlar

rimiz gəlib bizi xilas elədi. Şelliyo çıxdıq. Ağdamda itirdiyimiz qardaşımı sağ-salamat tapsaq da, bu soyqırımda nənəm, babam, emim şəhid oldu. Belə bir dəhşəti yaşamağı heç bir insana arzulamırıram”.

“Qadınların, uşaqların qışqırtısı yer-i-göyü lərzəyə götürirdi”

Səidə Cəfərova Xocalı şəhər 2 nömrəli məktəbin müəllimi dir. Səidə müəllim həmin günler haqqında danışmağın, o anları xatırlamağın nə qədər çətin olduğunu deyir: “Fevral ayının ortalarından başlayaraq ermənilər Xocalını güllə-baran edirdilər. Xocalı artıq neçə müddət idı ki, mühasirədə idı. Bu müddət ərzində bir-cə dəfə-fevralın 13-də Xocalıya bir təyyarə gəldi və çox az sayıda adam bu təyyarə ilə Xocalıdan çıxarıldı. Demek olar ki, Xocalının sakinlərinin əksəriyyəti şəhərdə idı. Bизim ailədən mən və qardaşım da Xocalıda idik. Biz hər gün ümidən gözləyirdik ki, təyyarə gəlib bizi də Xocalıdan çıxardı. Çünkü biz təhlükədə olduğumuzun fərqində idik. Amma təsəffürlər olsun ki, həmin zaman təyyarə golmadı.

Fevralın 25-dən 26-na keçən gecə isə ermənilərin atlığı güllələrin ardi-arası kəsilmirdi. Təxminən saat 11-də ermənilər Xocalıya girdilər. Onlar bütün evləri yandıra-yandıra gəlirdilər. Biz məcbur olub meşəyə üz tutduq. Qarqar çayından keçdik. Həmin gün çox güclü qar yağmışdı. Soyuqdan əllərim, ayaqlarım sırsıra

o qədər insanlar hələk oldu ki. Həmin gün mən də güllə yarısıaldım. Lakin buna baxmayaraq, sürüne-sürüne meşənin içi ilə biz Ağdama tərəf gedirdik. Bu, çox əzablı idi. Bir müddət süründükdən sonra mən dözməyib ayaga qalxmak istədim. Bu vaxt bacının yoldaşı məni ayağa qalxmaga qoymadı. Xeyli yol gəldikdən sonra biz Ağdamın Şelli kəndinə çatdıq. Həmin vaxt Ağdam camaati, əsgərlərimiz bizi çox kömək etdilər. Bizi Ağdam xəstəxanasına apardılar. Lakin ermənilər Ağdamı da ağır artilleriya atəşinə tutduqları üçün sonra biz Bakıya göndərdilər.

Ermənilərin bu vəşiliyini heç vaxt unutmayacağam. XX əsrin ən dəhşətli faciəsi Xocalı soyqırımıdır. Şükürələr olsun ki, Ali Baş Komandanımız İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Müzeffər Ordumuz torpaqlarımızı geri qaytarırdı. Ən böyük arzum Xocalıya qaydırıb öz doğma yurdumda yaşamaq, məktəbimizdə işləməkdir.

Niyazi RƏHİMOV

Regionlarda peşə təhsilinin inkişafı

Peşə təhsili alacaq gənclər üçün yeni perspektivlər yaradılır

"Ölkəmizin bir sıra regionlarında olduğunu kimi, cənub bölgəsində də gənclərin maşğulluq məsəlesi önemli yerlərdə birləşir. Belə ki, bölgələrdə yeni peşə təhsili müəssisələrinin faaliyyətə başlaması yeniyetmə və gənclərin möşgullüğünün təmin edilməsi və yerli əmək bazarının tələbatına uyğun ixtisasiş kadrların hazırlanmasına dəstək rolunu oynayacaq".

Bu fikirləri Təhsil nazirinin müavini İdris İsayev fevralın 19-də Lənkəranə səfəri zamanı söyləyib.

Bir sıra dövlət və özəl sektor nümayəndələrinin iştirakı ilə təşkil edilən görüşə qatılan nazir müavini gənclərin möşgullüğünü təmin edilməsindən işsətürənlərə peşə təhsili müəssisələri arasında qarşılıqlı əlaqələrin yaradılmasının çox önemli olduğunu qeyd edib. Peşə təhsilinin işsətürənlərin ehtiyacına uyğun təşkilinin əhəmiyyətinə toxunan nazir müavini bildirib ki, təhsil müəssisələrində hazırlanmış kadrların bilik və bacarıqları əmək bazarının tələblə-

rinə cavab verməlidir. Bunun üçün müasir tələblərə cavab verən peşə və kvalifikasiya standartlarının tərtib olunması zəruridir.

Təhsil nazirinin müavini görüşdə iştirak edən Lənkəranda faaliyyət göstərən bir sıra dövlət qurumlarının filiallarının və özəl şirkətlərin nümayəndələri peşə təhsili müəssisələrində təhsil alanların işə cəlb edilməsi məsələsində dəha çox maraqlı olmalarını tövsiyə edib. "İşsətürənlər peşə təhsili müəssisələrindən tədris prosesinin bütün mərhələlərində iştirak etməlidirlər. İşsətürənlərden istəyimiz ondan ibarətdir ki, onlar qəbul prosesində, təhsil programlarının hazırlanmasında, tələbələrin biliklərinin qiymətləndirilməsində, onların iş təcrübələrinin həyata keçirilməsində və iş götürüləmsində fəal iştirak etsinlər. Əminəm ki, bu prosesə cəlb edilən işsətürənlər fayda əldə edəcəklər. Bu münasibətlər işsətürənlərin ixtisasiş kadr təminatına müsbət təsir etməklə yanaşı, onlarda əmək məhsuldarlığı yüksəldəcək və gölərlərin

artırılması müsbət təsir edəcəkdir. Yeni peşə təhsili müəssisələrinin faaliyyəti başlaması isə bu imkanları daha da genişləndirməkə yaxşı regionda gənclərin möşgullüğünün təmin edilməsinə dəstək olacaqdır".

Görüşdə iştirak edən özəl və dövlət sektorunun nümayəndələri hazırkı əməkdaşlıqlarından söz açaraq, bununla bağlı öz fikir və müləhizələrini paylaşırlar. Çıxış edənlər əməkdaşlığın genişləndirilməsi imkanları və bu yönde kadr hazırlığının təşkili prosesində birgə faaliyyət istiqamətlərinin gelecekkə perspektivlərindən danışırlar.

Yüksək texniki peşə təhsilinin imkanlarına da toxunan İ.İsayev onun peşə təhsilinin ən yüksək səviyyəsinin olduğunu, bu səviyyəni bitirən tələbələrə subbakkalavr derəcəsinin verildiyini bildirirək əhatə dairəsinin genişləndirilməsində yeni peşə təhsili müəssisələrinin rolunu qeyd edib: "Bununla peşə təhsili müəssisələrinin tələ-

bələri üçün təhsillərini davam etdirmək və ali təhsil almaq baxımdan yeni perspektivləri açılaçq. Yüksek peşə təhsili sistemində təhsil alan tələbələr subbakkalavr diplomu alacaqlar. Tələbələr qəbul imtahanlarında iştirak etmədən ali məktəblərə qəbul olunmaq imkanı qazanacaqlar".

Ölkənin bütün regionlarında olduğunu kimi, cənub bölgəsində də dövlətimiz tərəfindən peşə təhsilinin inkişafına xüsusi diqqət olduğunu söyləyən nazir müavini istor Cəlilabadda tikilməkdə olan Peşə Təhsili Mərkəzinin, istorde da Lənkəranda yenidən qurulması nəzərdə tutulan Lənkəran Peşə Təhsili Liseyinin mözunları olacaq gənclərin ölkə iqtisadiyyatının müxtəlif sahələrində bacarıqlı mütəxəssis kimi özlərini tanıdacağına əmin olduğunu bildirib.

Təhsil nazirinin müavini İdris İsayev həmçinin Lənkəran Dövlət Universitetinə də (LDU) səfər edib. Təhsil pillələri arasında əlaqənin və ömrəboyu təhsilin tə-

mininin vacibliyi, ali təhsildə kredit sistemi osasında təşkil olunmuş tədris prosesinin xüsusiyyətləri və peşə təhsilində qazanılan kreditlərin nəzərə alınması, yüksək texniki peşə təhsilinin əhəmiyyəti və ali təhsilin çıxış imkanlarının müzakirəsi əsas görüş mövzuları sırasında yer alıb. Görüş zamanı həmçinin, Lənkəran Dövlət Universiteti ilə Cəlilabadda və Lənkəranda yerləşən peşə təhsili müəssisələri arasında əlaqələrin tekmilləşdirilməsi, regionda yüksək texniki peşə təhsili proqramının tətbiqi imkanlarının müzakirəsi, potensial sahə və ixtisasların müəyyənlaşdırılması, agronomluq, baytarlıq, qida mühəndisliyi, turizm sektorunun ixtisasları üzrə tədris programlarının təhlili və yüksək texniki peşə təhsili üzrə potensial ixtisasın tətbiqi, eyni zamanda universitet və peşə təhsili müəssisələrinin müəyyən tədris və təlim məkanlarının birgə istifadə imkanlarının mümkünlüyü müzakirə olunub.

Cənub regionunda peşə təhsili müəssisələrinin infrastrukturunu yenidən qurulur.

18 və 19 fevral tarixlərində Təhsil nazirinin müavini İdris İsayev cənub regionuna səfər edib. Səfərin əsas məqsədi regionda yerləşən peşə təhsil müəssisələrində tədrisin cari təşkili və yenidən qurulan peşə təhsili müəssisələrinin tikintisi işlərinin gedisi ilə yaxından tanışlıq olmuşdur.

Səfərin ilk günü nazir müavini Cəlilabad rayonunda inşasına başlanılan Cəlilabad Peşə Təhsil Mərkəzində həyata keçirilən yenidənqurma işləri ilə tanışlıq üçün tikinti apartanlara ehtiyaçlı baş çəkib. Qeyd olunub ki, peşə təhsilinin maddi-texniki bazasının yüksəldilmesi və "Azərbaycan Respublikası peşə təhsili və təliminin inkişafına dair Strategi Yol Xəritəsi"nin icrası məqsədilə Cəlilabad Peşə Liseyinin bazasında müasir peşə təhsil mərkəzinin tikintisi işləri sürətlə davam edir.

Müasir peşə təhsil mərkəzi 1000 tələbə tutumlu olmaqla, mebel istehsalı, avtomobil və kənd təsərrüfatı istiqamətində bacarıqlı kadr hazırlığını həyata keçirəcəkdir. Mərkəzdə müasir təchizatla malik 20-dən çox emalatxana, avtomobil servis mərkəzi,

karamal və toyuq fermasi, istixana kompleksi kimi praktiki tədris sahələri yaradılacaqdır. Mərkəzində həmçinin tələbələrin istifadəsi üçün 200 neferlik yataqxana binasının və idman meydançasının inşası da nəzərdə tutulub.

Tikinti işləri aparılan Peşə Təhsili Mərkəzində gərgin işlər, eləcə də tikintinin gedisi ilə yaxından tanış olan Təhsil nazirinin müavini İdris İsayev bununla bağlı müəyyən tapşırıqlar verib.

Sonra sefər çərçivəsində Təhsil nazirinin müavini İdris İsayevin iştirakı ilə ölkənin sosial-iqtisadi inkişafı sahəsində hətta keçirilən məqsədönlü İslahatlardan danışılıb, iqtisadiyyatın prioritet istiqamətləri üzrə qarşıya qoyulan məqsədlərin reallaşdırılması sahəsində peşə təhsilinin və rəqəbatlı qabiliyyətli kadrların hazırlanması şəhərə qədər duran en mühüm vəzifələrənən biri.

Görüş zamanı son illərdə ölkə başçısı

canab İlham Əliyevin rəhbərliyi altında ölkənin sosial-iqtisadi inkişafı sahəsində hətta keçirilən məqsədönlü İslahatlardan danışılıb, iqtisadiyyatın prioritet istiqamətləri üzrə qarşıya qoyulan məqsədlərin reallaşdırılması sahəsində peşə təhsilinin və rəqəbatlı qabiliyyətli kadrların hazırlanması şəhərə qədər duran en mühüm vəzifələrənən biri.

Regiona sefər zamanı Təhsil nazirinin müavini İdris İsayev Lənkəran Peşə Liseyinə baş çəkib. Nazir müavini təhsil müəssisəsinin məqsədi serancamı ilə təsdiq edilən "Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafına dair Milli Prioritetlər" də məhz on vacib istiqamətlərdən biri rəqəbatlı insan

Cənub regionunda yeni təhsil müəssisələri inşa olunur

tələbələrənən distanta təşkili ilə bağlı öz fikir və müləhizələrini bildirən Təhsil nazirinin müavini İdris İsayev peşə təhsili proqramlarında istehsalat təliminin və praktiki məşğələrin xüsusi çəkisişin ixtisaslarından asılı olaraq bezi hallarda 60 fai-zədək təşkil etdiyini və hazırlı epidemioloji vəzifəyəndən maksimum istifadə edərək istehsalat təliminin və praktiki məşğələrin keçirilməsinin vacibliyini qeyd edib.

Nazir dərslərin Lənkəran Şəhər Təhsil İdarəsi ilə əməkdaşlıq çərçivəsində "Teams" programı üzərindən təşkil edildiyi deyib və telederslərdən istifadən zəruriyyətdən distanta formada davam etdirilər də, praktiki məşğələrinə eyni formada qismən bərpaşının əhəmiyyəti olduqca təqdisərləri vəzifələr üzrə eyni təşkili təcrübə keçmələri olduğunu vəzifələr üzrə eyni təşkili təcrübə keçmələri olduğunu vəzifələr üzrə eyni təşkili təcrübə keçmələri olduğunu vəzifələr üzrə eyni təşkili təcrübə keçmələri olduğunu vəzifələr üzrə eyni təşkili təcrübə keçmələri...

Görüş zamanı pandemiya dövründə tədrisin təşkili məsələləri müzakirə olundu. Müəllimlər distanta tədrisədə qarşılıqlı problemlər və çətinliklərdən söz açıblar. Müəyyən yaşanan çətinliklərə baxmayaq və distanta tədrisin yaşadığımız pandemiya şəraitindən en optimal bir yol olduğu və onun üstünlükleri də diqqət çətirdilər.

Sonra sefər çərçivəsində Təhsil nazirinin müavini İdris İsayevin iştirakı ilə təhsil müəssisəsinin müəllim kollektivi ilə görüş keçirilib. Görüşdə yeni tədris ilindən peşə təhsili müəssisəsindən əmək faaliyyətinə başlamış genç müəllimlərlə tədrisin təşkili ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb, rəy və təkliflər dinlənilib.

Qarabağ gündəliyi

“Əsgərlərimiz yerə uzanıb torpağı öpüb sevinirdilər”

*Rəşad Məlikəliyev:
“Kaş mən şəhid
olaydım,
şagirdlərim yox”*

Bakıdakı 165 nömrəli tam orta məktəbin çağırısaqədərki hazırlıq müəllimi, ordumuzdan yenica təxüs olunan qazimiz Rəşad Məlikəliyev “Qarabağ gündəliyi” rubrikasının qonağıdır. Sentyabrın 29-dan döyüslərdə iştirak edən Rəşad müəllimlə 44 günlük müharibədən danışdıq.

- Rəşad müəllim, bütün dünyaya səs salan 44 günlük müharibədə iştirak etdiyiniz döyüslər barədə nə deyə bilərsiniz?

- Biz əsasən Murovdə iştiramətində xidmətə başladıq. Ordu irəli getdikcə biz də alınan mövqelonun mühafizəsi və müdafiəsi iştiramətində işlərimizi davam etdirirdik. Hamının bi amalı var idi, ancaq irəli getmək. Hər gün yeni orazılardan işgaldən azad olunduqda əsgərlərin sevincinə həddi-hüdudu olmurdu. Ordumuz çox güclü idi.

Man 14 ildir ki, bu məktəbdə dərs deyirmə. Bu müharibədə menim şagirdlərimdən Əbülləsən Eyvazov, Rövşən Rüstəmov və Sübhən Abdurrahmanovun Füzuli iştiramətində gedən döyüslərdə vuruşaraq qəhrəmancasına şəhid olmasına çox üzüldüm. Onlar canub iştiramətində, mon isə Murov dağ yüksəkliyi uğrunda döyüslərdə iştirak edirdim. Bir anlıq onlara dərs dediyim və onlara bağlı xatirələrim gözümüzənən canlandı. Onların məktəbdə oxuduqları vaxt da çox mərd, cesur, qorxmaz və qeyrəti uşaqlar olduğunu biliirdim. Onların üçü də bir neçə il bundan əvvəl əsgərlükde olmuşdu. Döyüslərə könüllü qatılmışdılar. Qəhrəmən şagirdlərimlə fərqliyəm. Ancaq düşünürəm ki, kaş mən şəhid olaydım, şagirdlərim yox...

- Şagirdləriniz yaşda əsgərlərlə döyüslərdə hansı hissələri keçirirdiniz, məraqlı, yadda qalan xatirələrdən biri barədə damşa bilərsiniz?

- Şəhid olan qəhrəmənlərimizə, ığidlərimizə Allah rehəmtərəf olıssın. Onların hamısı ilə fərqli edirəm. Qazilərimizə tez saqalmışdır. Mən o ığidlərlə bir yerde olmaqdan qırur duydum. Xalqımız çox qeyrəti oğullar yetişdirib. Azərbaycan analarının qarşısında baş ayırmə. İgidlərimiz müharibəyə yox, elə bil toy-bayrama gedirdilər. Onların hamısının qəlbində qisas hissi var idi. Qorxu deyilən bir şey qətiyyət yox idi. Ölümlü gözlerin qabağına alıb, lakin düşməni öldürmek üçün irəli gedirdilər. Hər bir kənd, rayon alındıqca ordumuz bir az da gücləndi. Onlarda düşmənə nifret hissi daha da artırdı. Elə məqamları olurdu ki, düşmən postlarına tik girdi. Hər bir qərək postu ələ keçirildi. Hər bir qətəlinlik Azərbaycan əsgərinin qarşısına ala bildirdi. Onlar bir daha bütün dünyaya səbət etdilər ki, bizim damarımızdan türk qanı axır. Döyüslərdə bir-birini qoruyaraq, öz canlarını tohlukeyə ataraq yoldaşlarının canını qurtarmaya çalışırdılar. Bəzən isə yoldaşlarını xilas edən zaman özləri düşmən snayperine tüşənərək qəhrəmancasına şəhid olurdular.

Bəli, Azərbaycan əsgəri əsl qəhrəmanlıq, mərdlik, sücaət, rəşadət nümunəsi göstərdi. Düşmənin 30 il ərzində qurdüğü, milyonlarla vəsait sərf etdiyi 4,5 mərhəlli müdafiə xətti və 7-8 metr dərinlikdə xüsuslu manelər, istehkamlar qısa müddətde darmadağın edildi. Müzəffər Ordumuzun

- Vətənpərvər ığidlərimizin milli ruhda böyüməsində valideynləri ilə yanaşı məktəb mühitinin də rolü dəmlənməzdir. İştirik bu barədə də fikirlərinizi öyrənək?

- Bu gün gənclərin vətənpərvər ruhda böyümesi, tərbiyə olunmasında ümumtəhsil məktəblərinin rolunun dəmlənmədiği oldu. Sevindirici hal ondan ibarətdir ki, Azərbaycan dövlət müstəqiliyini bərpa etdiğənən sonra orta məktəblərdə gənclərin vətənpərvər ruhda tərbiyəsi işinə diqqət dəha aratrılıb. Artıq ümumtəhsil mütəssisələrində gənclərimiz tarixi şəxsiyyətlərimiz, sərkərdə və milli qəhrəmənlərimiz barədə ətraflı bilgilərə sahib olurlar ki, bu da onların vətənpərvər ruhda tərbiyəsinə müsbət töşər görər.

- Sonda bizimlə böülüşmək istədiyiniz nə ürək sözünüz varsa, buyurun, Rəşad müəllim!

- Bir də qeyd etmək istərdim ki, 10 noyabrda Müzəffər Azərbaycan Ordusu cəmi 44 günde 28 il düşmən tapdağında inleyən Vətən torpaqlarını işğaldan azad etdi. Bu gün Azərbaycan Qarabağ qovuşdu, tarixi zəfərə imza atdı, şəhidlərimiz, Xocalı qurbanlarının, Gəncə, Bərdə, digər şəhər və rayonlarında soyqırımları zamanı helək olan günahsız insanların qisasını döyüş meydandasında aldı, işgəlçi Ermenistana layiq olduğu yeri göstərdi. Bu qələbeni, zəfəri bizlərə yaşıdan isə Ali Baş Komandanımız İlham Əliyevin qətiyyəti, siyasi iradəsi, güclü Ordumuz, Rəşadətli Əsgər və zabitlərimizdir.

Rəşad ZİYADOV

“Müəllim nümunə olmalıdır”

Fuad Məqsudov:

“Şagirdlərim də bir müəllim kimi mənimlə qürur duyurlarsa, çox xoşbəxtəm”

mişə “müəllim, siz dəha yaxşı bilərsiniz” sözünü tez-tez deyirdilər.

- Cəbhədə əsasən hansı istiqamətdə olunusunuz?

- Sentyabr ayının 29-dan həqiqi hərbi xidmətə çağrılmışam. İlk olaraq bize Gəncə şəhərində, daha sonra Şəmkirdə təlim keçirilib. Füzuli və Xocavənd uğrunda gedən döyüslərdə iştirak etmişəm. Qələbədən sonra isə dekabr ayının axırında Cəbrayıl-Qubadlı istiqamətində xidmət etmişəm.

- Ən çox sizə təsir edən məqam nə oludu bu müddət arzında?

- Bizi taborda itki olmayıb, amma bizdən əvvəl döyüşə gedən taborda hem-yerlimiz şəhid olması xəber məni çox üzüd. Müharibənin acı gerçəkləri var ve məni orda olanlar daha çox anlayırdı.

- Mütəffəf Ordunun əsgəri kimi qayıdan sonra şagirdləriniz sizi necə qarşılıdı? Yəqin ki, onlara gözlərində qırur hissə oxunurdu...

- Bildiyiniz kimi, pandemiya şəraitində dörsər onlayn olaraq davam etdirilir. Mən də yanvar ayından Microsoft Teams platforması üzərindən onlayn dörsərlərə davam etdim. Şagirdlərinin gözlərində maraq və qırur hissini töbük ki, hiss edirəm və həm onlar, həm də pedaqqi kollektiv məni çox hörmətə qarşılıdı, cəbhədə olduğum zamanlarda da hər zaman onların dəstəyini hiss etmişəm. Bu müharibədə xalqımız Ali Baş Komandan İlham Əliyevin ətrafinda yunruq kimi birləşdi, güclü iradə nümayiş etdirdi. Bu da şəhər qəlebenin qazanılmasında müümən rol oynayıb. Eyni zamanda, illerdən əümümtəhsil mütəssisələrindən vətənpərvərlik tərbiyəsinin aşınlanması sahəsində aparılan işlərin da burda çox müümən rol var. Əgər gənclərimizdə könlüllü olaraq öz Vətənin müdafiəsində iştirak etmək, erməni terroristlərinin torpaqlarımızdan qovmaq, bu qanıçıları nifrat hissini aşlaşdırma bilmişik, mon bunu cihətədən məktəblərimizdən deyə bilər.

- Fuad müəllim, məlum olduğu kimi ötən il sentyabrın 27-dən Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyində Azərbaycan Ordusunun həyatə keçirdiyi uğurlu əks-hücum aməliyyatı ilə başlayan 44 günlük Vətən müharibəsi Azərbaycanın tam qələbəsi ilə başa çatdı. Və həqiqi hərbi idmətənətən qırılış bir müəllimin gözü ilə müharibə nə deyəkdir?

- Belə, fərqli deyə bilerik ki, 30 ilə yaxındır ki, Ermənistannın işğalı altında olan torpaqlarımız azad olundu. Azərbaycan Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin qətiyyəti, xalqımızın milli birliyi - həmrəyliyi, Ordumuzun qədəri, əsger və zabitlərimizin şücaəti sayəsində haqq-ədalət bərpa etdi, uzun illərin həsrəti başa çatdı. Müharibə isə tekər bir müəllimin gözündə yox, bütün insanların gözündə böyük və dəhşətli bir faciədir, yarımcı qalan arzulardır, bitməmisi bekəyəldir və s.

- Vətən müharibəsində iştirak etməcə bir hissədir?

- Vətən müharibəsində iştirak etmək, öz doğma torpaqlarının işğaldan azad olunmasında azadlığı da olsa payının olması pəsəndən asılı olmayaq istənilən bir insan üçün ömrünün sonunaq qırurvericidir.

Əsas məsələ odur ki, Vətənə şərafə və ləyakətlə xidmət etdirən. Müəllimlər olaraq cəbhədən olmaq ikiqat məsuliyyətdir, müəllim harda olursa-olsun, nümunə olmalıdır. Məni cəbhədə soyadımla yox, dəha çox müəllim deyərək çağırıldır. Əsgərlərə vəziyyəti analiz edərən hə-

- Genç nəslin təlim-tərbiyəsində, bir şəxsiyyət kimi formallaşmasında müəllimlərin emayı böyükfür və danılmalıdır. Mən bütün müəllimlərə fərqli şagirdlər arzulayram. Vətənin dər günde onu müdafiə etməyə hazır olan hər bir genç müəllim əmeyinin məhsuludur. Əgər şagirdlərim də bir müəllim kimi mənimlə qırur duyurlarsa, çox xoşbəxtəm.

Torpaqlarımızın işğaldan azad olunması yoluyla öz canları fədə edən bütün şəhidlərimizin ruhu qarşısında baş ayırmə!

Günay MAHMUDOVA,
Qax Rayon Təhsil Şöbəsinin
içtimaliyatlı əlaqələr şöbəsinin müdiri

“Şəhidlərimizi tanıyaq və tanıtdıraq!”

**Şəhid mayor
Aqşin İbadovun
xatırəsi anılıb**

Aqşin İbadov

Dilə gəldi telli sazum,
Deyir yena şeir yazım.
Nədən deyim, nədən yazım,
Bu gün yena Vətən yazım!

Yazım yenə olanları,
Yarpaq kimi solanları.
Yazan əlim qurumasın,
Qurusa da dil dodağım.

Zaman gələr, hesab dönər,
Namərd əldə çraq sənər.
Silahlansı igidlərim,
Düşmən qorxub geri dönər.

Azərbaycan xalqı tarixinin Zəfər günlərini yaşayır. Ölkə başçısı, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Müzəffər Ordumuzun uğurlu eks-hücum əməliyyatları sayəsində XXI əsrin ən böyük qələbəsinə imza atıldı. Torpaqlarımız düşmən tapdağından azad olundu. Azərbaycan xalqının birliyi Qarabağ zəfərinə aparan yolda əsas amillərdən biri oldu. Bu qələbə 27 illik bir zaman keşiyində qələblərdə yaşanan həsrətə, nisgilə son qoydu. Bu dövrədən cəbhədə döyüşən təhsil işçiləri ilə yanaşı arxa cəbhədə də müəllimlərimiz Müzəffər Ordumuza dəstək olmağa, onları ruhlandırmaya çalışdı. Ümumtəhsil müəssisələrinin “Əsgərə məktub”, “Şəhidlərimizi tanıyaq və tanıtdıraq!” adlı onlayn layihələr həyata keçirildi.

“Şəhidlərimizi tanıyaq və tanıtdıraq!” silsiləsindən növbəti tədbirlərdən biri də Bakıdakı 20 nömrəli tam orta məktəbin müəllim kollektivi və qazılardın iştirakı ilə keçirildi.

Tədbirdən əvvəl məktəbin IX m sinif şagirdləri və sınıf rəhbəri Sevda Heydərova şəhid, xüsusü təyinatlı mayor Aqşin İbadovun tanınması ilə bağlı axtarışlara başlayıb. Şəhid Aqşin İbadov haqqında, onun döyüş yolu barədə məlumatlar toplanılb, ailə üzvləri, yaxınları ilə əlaqə saxlanılb. İgid döyüşün xatirəsinə həsr olunmuş tədbirdə məktəbin direktoru Esmira Ağayeva qeyd edib ki, ürəyi Vətən eşqi ilə döyüñən igid oğullarımız 27 il işğal altında olan torpaqlarımızı Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında düşməndən azad etdilər. Bu döyüñədə igid oğullarımız qəhrəmanlıq göstərərkən şəhidlik zirvəsinə yüksəldilər. Biz onların hər biri ilə qürur duyuruq. Şəhid valideynlərinə, yaxınlarına Allahdan səbr, yaralı qazılardımıza şəfa dileyirik...

Daha sonra çıxış edən şəhid atası Nazim İbadov igid zabit Aqşin haqqında vüqarla danışdı:

- Bizim ailədə 4 oğlan uşağı böyüdü. Dördü də Azərbaycan dövlətinə, dövlətçiliyinə sadıq övladlardı. Aqşin çox istedadlı bir gənc idi. O, təhsilin bütün pillələrini əla qiyamətlərə bitirmişdi. Aqşində insanlıq nümunə olan bütün keyfiyyətlər var idi. Hər zaman özündən ki-

çıklarla qayğı, özündən böyüklerlə hörmətə davranırdı. Aqşin elmin sırlarını daha dərindən öyrənməyə can atdı. O, Ali Hərbi Məktəbi əla qiyamətlərlərə bittirdi, hərb elminin çox sevdi. Tarixi romanları döñ-döñ oxuyurdı. Heyatda hər kəsə yaxşılıq etməyi sevdi. Aqşin xoş əməlli ilə gənclərə nümunə idi. Hərb elminin incəliklərini daha dərindən öyrənmək üçün o, Türkiyəni seçdi. Çünkü türk hərb elminin vurğunu idi. Aqşin “Sarıqamış əməliyyatı” haqqında çoxlu kitablar oxumuşdu. “Çanaqqala” döyüşlərinin vurğunu idi. Orada türk əsgərinin böyük hünər, rəşadət göstərməsindən döñ-döñə dənişdi.

Aqşinin bir neçə dildə sərbəst danışmağı bacardığını söyləyən şəhid atası onun Vətəni çox sevdiyindən ürəkdələsə söz açdı: “Hər zaman döyüñənlərlə ciyin-ciyanə addımlayaraq ön sırada olmağı sevdi. Döyüş əməliyyatlarının on çətin yerlərində döyüñmüdü. Rəşadət nümunəsi göstərmişdi. Gencliyimiz, Azərbaycan xalqının yeniyetmə oğlu və qızları Aqşinlə fəxr etməkdə haqlıdlırlar. Bütün şəhidlərimizə Allah rohmat eləsin! Yaralı qazılardımıza şəfa arzulayıram. Aqşinin hər zaman söylediyi bir söz var idi - “Vətəni sevmək imandandır”. O, çox təriyəli, imanlı, çox qeyrəti oğul idi. Bu tədbirin ərsəyə gəlməsində əməyi olan hər kəsə ailəmiz adından təşəkkür edirəm.

Sonra şəhidin qardaşı gizir Cəmil

İbadov məktəbin müəllim-sağird kollektivinə təşəkkürünü çatdırıb:

- Geleçək nesillərimizə bizim şəhidlərimiz, qazilərimiz haqqında dolğun məlumat çatdırırsınız. Bu döyüslər çox ağır oldu. Buna baxmayaraq biz qələbəni əldə etdik. Ali Baş Komandanımızın rəhbərliyi altında Müzəffər Ordumuz həbi-siyasi peşəkarlıqla bu qələbəni xalqımıza yaşıtdı. Azərbaycan ərazisinin tam bütövlüyünü bərpa etdik.

Sonra çıxış edən şəhid qardaşı Emil İbadov bildirdi ki, Aqşin mondən 9 yaş kiçik olub. Onun körpəliyi, usaqlığı, gənclik illəri gözümüz qarşısında keçib. Aqşin vətənə bağlılığı, torpağa olan istəyi onu hər zaman yaşıdlarından bir addım önde edib. Biz onun döyüş yoldaşları ilə görüşürük, əlaqə saxlayırıq. Aqşin öz ölməzliyi ilə Azərbaycan xalqının ezzizinə, Şəhidlik zirvəsinə ucaldı. Mən qardaşımla qürur duyurur.

Şəhidin ömür-gün yoldaşı Məsheti xanım “Cox üzürlərəm, həm də fəxr edirəm onuna. İnanıram və eminəm ki, qızımız Zeynəb böyükəndə atası ilə fəxr edəcək, qürur duyacaq”, - deyə bildirdi...

Aqşin İbadov 1984-cü il avqustun 24-də Lənkəran rayonunun Boladı kəndində anadan olub. 1990-ci ildə Boladı kəndinin 1 nömrəli tam orta məktəbinə daxil olub, həmin məktəbi əla qiyamətlərlə bitirib. 2001-ci ildə Ali Hərbi Məktəbə, 2018-ci ildə isə Azərbaycan Ali Hərbi Akademiyasına daxil olub. Attaşə kursunu keçib, nümunəvi xidmətlərinə görə mayor rütbəsinə qədər yüksəlib. Dəfələrlə müxtəlif təlif və mütəfaflarla layiq görürlüb. Təhsilini Türkiyədə davam etdirib. İstanbulda Milli Səvnunun Universitetində təhsil alıb, magistr dərəcəsinə yüksəlib. 2020-ci ildə Vətənə qaydiib. Sentyabrın 27-də Vətən mühərribası başlaşan kimi döyüslərə qatılıb. Füzuli, Cəbrayıl, Zəngilan və Hadrud uğrunda gedən döyüslərdə rəşadətlə vuruşub. 19 oktyabr 2020-ci ildə Hadrud uğrunda gedən döyüslərdə qəhrəmancasına həlak olub.

Ruhunuz şad olsun, əziz Şəhidlərimiz. Allahdan Şəhidlərimizə rəhmət diləyir, Qazılardımıza şəfa arzulayırıq.

**Sevda HEYDƏROVA,
20 nömrəli tam orta məktəbin müəllimi**

Mingəçevir Dövlət Universitetində (MDU) “Peşəkarla görüş” lajihəsi çərçivəsində növbəti tədbir keçirilib. Microsoft Teams platforması üzərində təşkil edilən görüşün qonağı Milli Məclisin deputati, ilahiyat üzrə fəlsəfə doktoru Ceyhun Məmmədov olub.

“Qarabağ həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında Azərbaycan ali təhsil müəssisələrinin rolü”

**Millət vəkili
“Peşəkarla görüş”
lajihəsində**

“Qarabağ həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında Azərbaycan ali təhsil müəssisələrinin rolü” mövzusunda keçirilən görüşün moderatoru olan rektor Şahin Bayramov Ceyhun Məmmədovun bioqrafiyası, ali təhsilin idarə edilməsi sahəsində böyük təcrübəsi, qanun yaradıcılığında və ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında fəal iştirakı, eləcə də elmi-pedaqoji fəaliyyəti barədə atraflı məlumat verib.

MDU-da professor-müəllim və tələbə heyəti üzvləri ilə görüşməkdan memmənluğunu ifadə edən C.Məmmədov pandemiya şəraitinin çətinliklərinə baxmayaraq universitetdə həyata keçirilən tədbirləri, baş verən müsbət dəyişiklikləri yaxından izlədiyini bildirib.

Universitetin milli ali təhsil sisteminde özünəməxsus mövqeyi ilə seçildiyini diqqətə çatdırın millət vəkili 44 günlük Vətən Mührəbəsi və ondan sonrakı dövrədə sosial şəbəkələrde, maarifləndirmə və menəvi dəstək tədbirlərində MDU-nun feallığını yüksək qiymətləndirib.

Tədbir üçün seçilmiş mövzunun aktuallığını vurgulayan C.Məmmədov Qarabağ həqiqətlərinin və işgaləndən azad edilmiş torpaqlardakı erməni vəhşiliyinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında təhsil müəssisələrinin mümkün destəyi və potensial faaliyyət istiqamətləri haqqında fikirlerini bölüşüb.

Uzun müddət ərzində mənfur ermənilərin Azərbaycan əleyhinə dünyada ciddi təbliğat apardıqlarını və ölkəmiz haqqında mənfi stereotiplər yaratmağa çalışdıqlarını qeyd edən millət vəkili, sosial şəbəkələrdə daim fəal olmayı, müxtəlif virtual platformalarda, tədbirlərdə düşmənin yalan və saxta simasını ifşa etməyi, informasiya cəbhəsində vətənərəvərlik mövqeyini orṭaya qoymağı vətəndaşlıq borcu kimi deyərləndirib.

Ali təhsil müəssisələrinin informasiya mübarizəsində potensial imkanlarını diqqətə çatdırın millət vəkili, dünənyə ciddi qəbul olmuş mənbələrə istinad etməklə sanballı elmi məqalələrin yazılıması və nüfuzlu neşrlərdə dərci, xarici media qurumları məsahiblərin verilməsi, birgə konfrans və tədbirlərin keçirilməsi, xaricdə yaşayan nüfuzlu elm adamları, qabaqcıl dünyə universitələrində fəaliyyət göstərən tədqiqatçılar və təhsil alan tələbələrimizlə kommunikasiyanın məqsədyönlü qurulması məsələlərindən danışır.

Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə effektiv çatdırılmasının yüksək peşəkarlıq səviyyəsi tələb etdiyini vurgulayan C.Məmmədov tələbələrə öz ixtisasları ilə yanaşı, ölkəmizin tarixi və mədəniyyəti haqqında geniş biliklər əldə etməyi, xarici dilləri öyrənməyi, dürüstlüyü, edaletliliyi və faallığı əsas dəyərlər kimi qiymətləndirməyi tövsiyə edib.

Sonda iştirakçıların Qarabağın dirçəldilməsi, erməni vandalizmi nöticəsində dayən zərərlərin qiyamətləndirilməsi, yeni dövrün müəllimlərinin üzərinə düşən vəzifələr, təhsil qanunvericiliyinin tekmilləşdirilməsi və digər mövzuları əhatə edən coxsayı sualları cavablandırılıb.

Bölgələrdən**Xocalı faciəsi - görünməmiş vəhşilik**

Fevralın 24-də Qax rayonunun ümumtəhsil müəssisələrində Xocalı soyqırımının 29-cu ildönümüne həsr olunmuş onlayn tədbirlər keçirilib.

Qax şəhər 1 nömrəli tam orta məktəbində keçirilən "Xocalı-XX əsrin ən böyük faciəsi" mövzusunda tədbirdə şagirdlər 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə erməni tacavüzkarları tərəfindən Xocalı şəhərində soydaşlarımıza qarşı töredilmiş dəhşətli faciə barəsində məlumatlar verilib. Xocalı faciəsinin

dəhşətlərini öks etdirən şəkillərdən ibarət sərgilər və videoçarxlar nümayiş etdirilib, Azərbaycannı 44 günlük Vətən müharibəsindəki zəfərindən bəhs olunub. Şagirdlər öz çıxışlarında mənfur düşmənə qarşı keşkin nifrətinə nümayiş etdirməklə yanaşı, xalqın büyünə gücünü, qüdrətini əzmini böyük ruh yüksəkliyi ilə ifadə ediblər.

Qax rayonu Zərnə kənd tam orta məktəbində keçirilən anım tədbirində Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsi

bir dəqiqəlik süxutla yad edilib. Tədbir iştirakçılarına illər önce Xocalı soyqırımı qurbanlarına həsr olunmuş film nümayiş etdirilib. Tədbiri giriş sözü ilə məktəbin tarix müəllimi Rovane Əliyeva açıraq Ermənistandan Azərbaycana qarşı həyata keçirdiyi təcavüzkar və işgalçi siyasetinin nəticəsi olaraq Xocalıda baş verenlərin beşeri cinayət, Ermənistən həkimiyətinin və dövlətin tarix və beynəlxalq qanunlar qarşısında cavab verməli olduğunu bildirib.

"XX əsrin faciəsi: Xocalı soyqırımı" mövzusunda konfrans

Mingəçevir Dövlət Universitetində (MDU) Xocalı soyqırımının iyirmi doqquzuncu ildönümüne həsr olunmuş "XX əsrin faciəsi: Xocalı soyqırımı" mövzusunda konfrans keçirilib.

MDU-nun rektoru Şahin Bayramov Xocalı soyqırımı XX əsrin on qoddar genosid aktlarından və insanlıq qarşı töredilmiş ən qanlı tarixi cinayətlərdən biri olduğunu qeyd edib. İyirmi doqquz il əvvəl Xocalıda 613 dinc sakının yalnız azərbaycanlı oldular üçün xüsusi amansızlıqla qətl yetirildiyini bildiren Ş.Bayramov soyqırımı aktını erməni vəhşiliyinin bariz nümunəsi kimi qiymətləndirib.

Xocalı soyqırımına siyasi-hüquqi qiymətin ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən verildiyini diqqətə çatdırın rektor bəşəriyyətə qarşı töredilmiş bu kütləvi qətlamlı bağlı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması və onun genosid aktı kimi tənqid olunması istiqamətində həyata keçirilen məqsədyönlü dövlət tədbirlərindən danışır.

Heydər Əliyev Fondu tərəfindən reallaşdırılan "Xocalıya adalet!" beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində aparılan geniş-miqayushi, çoxşaxəli və sistemli təbliğat işlərinin xüsusi əhəmiyyətindən bəhs edən Ş.Bayramov soyqırımı aktının dünyada tanıdılması və qəbul edilməsi şəhəsində əldə edilmiş uğurlu nəticələr barədə məlumat verib.

Müzəffər Ali Baş Komandanın rəhbərliyi altında rəşadəti Azərbaycan Ordusunun sayesinde Vətən müharibəsində tarixi Zəfərin əldə edilməsi ilə soyqırım qurbanlarının qanlarının yerde qalmadığını qeyd edən rektor 44 günlük döyüslərdə Xocalı qatillərinin məhv edildiyini diqqətə çatdırıb.

Humanitar fənlər kafedrasının müəllimi Tahirə Quliyeva "Xocalı faciəsi şahidlərin gözü ilə", kafedranın baş müəllimi İlham Məmmədov "Xocalı: adalet zəfer çaldı", müəllim Gürən Əjdərzadə isə "Dünya Xocalı soyqırımı biganə deyil" mövzularında məruzələrlə çıxış ediblər.

Sonra konfrans iştirakçıları tərəfindən məruzələr ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb, qan yaddaşımıza əbədi həkk olunan Xocalı soyqırımının gənclər üçün tarixi dörsərindən bəhs edilib.

Xocalı soyqırımına həsr olunmuş virtual sərgi**"Qarabağ şəhidləri və Qarabağ zəfəri"**

Zəngilan rayonunun ümumi təhsil müəssisələrinin şagirdləri arasında "Qarabağ şəhidləri və Qarabağ zəfəri" adlı onlayn şeir müsabiqəsinə start verilib. Müsabiqənin əsas məqsədi Vətən müharibəsində təqqaqları üzrə qazanılmış canından keçmiş şəhidlərimizin qəhrəmanlıq yolu ilə zəfərə yaxınlaşmaq, onların əziz xatirəsini daim aňmaq, qazanılan zəfərin bütün Türk dünyasının qələbəsi olduğunu geniş ictimaiyyətə çatdırmaq, gələcəyimiz olan şagirdlərin vətənpərvər ruhda formalasdırılması işinə töhfə vermək, xüsusi istədə malik uşaqları aşkar etməkdən ibarətdir.

Böyük Qələbəyə həsr olunmuş virtual dərs

Gəncə şəhər Ə.Cavad adına 2 nömrəli tam orta məktəbdə Şanlı tariximizə qızıl hərflərlə yazılmış 44 günlük Vətən müharibəsində qazanılan Böyük Qələbəyə həsr olunmuş virtual dərs keçirilib.

Şəhər təhsil idarəsindən verilən məlumatın görə, məktəbin Azərbaycan dili və ədəbiyyatı müəllimi Mehriban Ələkbərovannın VIII sinifdə keçidiyi dərsdə şagirdlər mövzu ilə bağlı təqdimatlarla çıxış ediblər. Qeyd edək ki, təhsil idarəsinin tabeliyində fəaliyyət göstəren ümumtəhsil məktəblərində mütəmadi olaraq Vətən müharibəsine həsr edilmiş dərsler keçilir.

Əsgər İlqar Zayidov məktəblilərlə görüşüb

Ağdam rayon 33 nömrəli tam orta məktəbin məzunu əsgər İlqar Zayidov məktəblilərlə görüşə golub.

Təhsil şöbəsindən bildirilər ki, görüşdə şagird və müəllimlərə Azərbaycan Ordusunun Zəfərindən söz açan İl.Zayidov keçidiyi döyüş yolundan danışıb, şagirdlərin suallarını cavablandırıb.

Qeyd edək ki, İlqar Zayidov "Suqovuşanın azad olunması" və "Vətən uğrunda" döyüşlərinə görə medali ilə təltif edilib.

Sonda məktəbin məzunu şagirdlər xatirə şəkli də çəkdirib.

Soyqırımı qurbanlarının xatirəsi anılıb

Abşeron Rayon Tehsil Söbəsi tərəfindən Xocalı faciəsinə həsr olunmuş tədbir keçirilib.

Təhsil şöbəsindən aldığımız məlumatı görə, tədbirdə rayon təhsil şöbəsinin müdürü Nazile Məmmədova, rayon icra hakimiyyəti yanında İctimai Şurənin sədri Elçin Quliyev, "Vətən Mühərbiyi Əlliillərinə Kömək" İctimai Birliyinin Abşeron nümayəndəliyinin sədri Rəfiq Mustafayev və başqaları iştirak edib.

Bildirilib ki, 44 gün davam edən

Vətən müharibəsində Ali Baş Komandan İlham Əliyevin müdrik siyaseti və Müzəffər Ordumuzun rəşadəti nəticəsində tarixi qəlebə qazanılıb, 30 ildir düşmən tapdağı altında olan dədə-baba yurdumuz azad edilib. Lakin mənfur düşmənin törediyi faciələr, soyqırımlar, vandalıqlar unudulmamalıdır. 26 fevral 1992-ci il tarixində mənfur düşmənin Xocalıda törediyi soyqırımı bizim qan yaddaşımızdır. Xocalı soyqırımı Azərbaycan tarixinə ən dəhşətli və faciəli səhifələrdən biri kimi daxil olub. Belə tədbirlərin keçirilməsin-

də də əsas məqsəd gənc nəslə vətənpərvəlik hissələrini daha da aşılamak, onlara ermənilərin törediyi vəhşiliklər haqqında malumat vermək və daima Xocalı sahinkərinin yanında olduğumuzu göstərməkdir.

Tədbir çərçivəsində Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının təşəbbüsü ilə Xocalı soyqırımına həsr olunmuş "Tarihi həqiqətin soyqırımı" adlı kitab məktəb kitabxanalarına hədiyyə olunub.

Şakir CƏFƏROV

"Xocalı soyqırımı unutma!" adlı onlayn rəsm müsabiqəsi

Xocalı soyqırımının iyirmi doqquzuncu ildönümüne həsr olunmuş "Xocalı soyqırımı unutma!" adlı onlayn rəsm müsabiqəsi keçirilib. Müsabiqə Tehsil Nazirliyi 1 nömrəli Uşaq-Gənclər İnkışaf Mərkəzi və Nəsimi Rayon Gənclər və İdman İdarəsinin birgə təşkilatlığının ilə baş tutub.

Müsabiqənin məqsədi Xocalı faciəsinin qurbanlarını ehtimala yad etmek, məktəbilər arasında milli vətənpərvərlik ruhunu yükseltmək, gənc nəslə tarixi həqiqətləri çatdırmaq və istedadlı şagirdlərin yaradıcılıq potensiallarını üzə çıxarmaqdan ibarət olub.

Müsabiqədə 1 nömrəli Uşaq-Gənclər İnkışaf Mərkəzinin dərnək üzvləri və Nəsimi rayonunda yerləşən ümumtəhsil məktəblərinin şagirdləri iştirak edib. Müsabiqəyə ümumilikdə 135 rəsm və el işi təqdim edilib. Münsiflər heyeti tərəfində işlər qiymətləndirilərək qaliblər müəyyən edilib.

Müsabiqənin qalibləri diplom, digər iştirakçılar isə təşəkkürnamə ilə təltif olunublar.

"Mən ilhamı təbiətdən alıram"

Ən böyük rəssam elə tabietin özüdür, deyirlər. Fəsillərin nəfəsilə rəng çalarları yaradır, dağları, düzləri, meşələri, yamacları əsil sənət əsərinə çevirərək ruhumuza xoş ovqat qatır. Bu əsrərəngiz gözəllik təcəssümündən ilhamə gelir sənət adamları da. Bugünkü səhəbtimizdə də biz onların biri haqqında səhəbat açacaq, yeniyetmə bir istedad sahibinin zəngin sənət boxçasının dərin çalarlarına baş vuraraq yaratdığı ecazkar sənət nümunələrinin sehrində başqa bir ale-mə qovuşacağıq.

Qarşımızda ürk oxşayan rəsm əsərləri, həmin əsərlərin müxtəlif müsabiqə ve festivallarda hansı yerlər aldığına nəzərdən keçirdikcə onun parlaq geleceyinə ümidiş əxalrırdı. Baxıram ki, beynəlxalq rəsm müsabiqələrində qazandığı uğurların sayı-hesabı yoxdur. Rəsməndən rəsmə, əsərdən əsər püxtələşir, artıq sənətə öz sözünü deməyə hazır olduğunu sübut edir o. Paytaxt məktəblisi olan bu yeniyetmə Sura Dadaşzadədir. Səhəbat zamanı o, dörsələciyi oldugu-nu da söylədi. Dedi ki, dörsələrimi yaxşı oxumasam, elmi biliklərə dörən yiyələnməsəm, yaradıqım əsərlərin fəlsəfi duymu, mənmiş, manası ve məmənumu da besit olar. Odur ki, sənəti peşəde böyük nailiyyətlərə imza atmaq naməm, ilk növbədə, dörsərimə ciddi fikir verirəm. Buna görə də fənn müəllimlərini də məni çox deyərləndirirler.

...Sura-yə yaradıcılıq fəaliyyəti barədə söyləyecəklərinin dincəmək istədimi bil-dirdim. Gəlin, yeniyetmə istedad sahibinin söyləyecəklərini onun öz dilindən eşidək.

Beynəlxalq müsabiqələr laureatiyam

Müxtəlif illərdə bir çox nominasiyalar üzrə keçirilən ölkədaxili və beynəlxalq yara-

dıcılıq müsabiqələrinə qatılmışam və demək olar ki, hamisinni da qalibi olmuşum. Yuna-nistanda keçirilen VIII beynəlxalq uşaq rəsm müsabiqəsində (Biennale) Azərbaycanı temsil edərək 1 yero layiq görüldüm. Artıq Beynəlxalq müsabiqələr laureatiyam. Fərdi sərgim de keçirilib. Həmin sərgidə 20-dən artıq rəsm əsərim nümayiş olunub. Sərgiyə dəvət olunan qonaqlar rəsmərimə hərəkətlərə baxır, yüksək deyr verirdilər. Zövgələr, baxışlar müxtəlif olsa da yaratdıqım əsərlərin qarşı-sında çox ayaq saxlayırdılar. Bu, məni ol-duça ruhlandırdı. Acığımı deym ki, heyə-canım da az deyildi. Hənsi rəsmimə kiminse xoşa gölmez kimi fikirlər məni rahat baxırımdı, amma özlüm o yero da qoymurdum. Sərgi davam edən müddətdə schrīçərlər davranışımı da çox bəyənmüşdilər. Nə isə yaxşı qurtardıq, deye, Sura özünəməxsus təzəz gülümşəmərə səhəbətə davam etdi. Milli və müasir üslubda yaratdıqım rəsmlər, tablolar, peyzajlar həmişə bəyənilib.

Fantaziyamdan istifadə edirəm

Ümumiyyətə, mən əlimə firə almazdan öncə yaradacağım əsərin bütün məziyətlərini dəfələrlə götür-quoise ediram, tablo, yaxud da hər hansı bir əsərin ilk modeli beynimədə həzir olmayıncaya fırçam kağız üzərinə emir. Bu xarakter mənədən artıq, necə deyərlər ciddi formalılaşdır. Bəcərdığım qədər fantaziyamdan məharətlə istifadə edirəm.

Əsərlərim beynəlxalq müsabiqələrdə dəyərləndirilir

"Ana fərəyadi", "Ana bəsik başında", "Sühl sehifesi" əsərlərini yaradarkən özüm də olduqca heyəcanlı idim. Yaradacağım tabloların mövzusuna və xarakterinə uyğun ola-raq özüm də onu ərşəyə götürən qədər hal-

dan-hala düşürəm, bəzən gözlərim de yaşa-rı. "Təbietin menzəri", "Payız menzəri", "Köhne Bakıdan müasir Bakıya keçid", "Qış nağılı", "Azərbaycanda çay süfrəsi", "İçəri şəhər", "Rəngli natürmort", "Gün batımı", "Bəhar qızı", "Qış", "Çiçək tarlası", "Akademik rəsm" və digər rəsmlərin beynəlxalq müsabiqələrdə münsiflər toraşın-dan yüksək deyrənləndirilir. "Fövgələdə hallar uşaqların gözü ile" VIII Respublika uşaq yaradıcılıq müsabiqəsində "Rəsm" no-minasiyası üzrə II yer, "Bəhar çiçəkləri" adlı rəsm, Caspi ART uşaqlarının senot yarışmalarında, Uşaq və gənclər arasında rəsm mü-sabiqələrinə qatılıqlı, "Qış nağılı" möv-zusunda on gözəl rəsm nümayiş etdirildiyəm göro, Tahir Salahovun ev-muzeyində Beynəlxalq Qadınlar Günü-həsr olunan "Gül-lər" sərgisində, "Ən gözəl gül rəsmi" no-minasiyasında ve sair yarışmalarda qalib adını qazanmışam. 2018-ci ilədə isə Parisdə keçirilən gənc rəssamların sərgisində I yero la-

yığ görüldüyüüm anlar mənim üçün on yad-daqalan tarix oldu.

"Qarabağ Azərbaycandır"

3 nömrəli Uşaq-Gənclər İnkışaf Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə "Qarabağ Azərbaycan-dır" adlı onlaysın beynəlxalq rəsm müsabiqə-sində "Qarabağ pri" qazandı. Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İsrə Fondunun təşkil etdiyi "Dünyamızı qoruyaq: Türk dünəyinin adət-ənənələri" mövzusuna həsr olunan beynəlxalq onlaysın rəsm müsabiqəsində isə II yeri tutdum.

Düşünürəm ki, en böyük uğurlarım hə-le qarşadır. Təhsil aldığım İncəsonət Gimnaziyasının direktoru Ayton Əhmədova istedadlı şagirdləri göz bəyəyi qədr ezi-z sayır. Rəsm müəlliminin Qəntər Əsgərova da istedadımı yüksək qiymətləndirir və mənimlə qürur duyduğumu söyleyir. O, bir dəfə mənim əsərlərimdə təbiət menzə-relerinin, fəsillərin təsvirinin çoxluq təş-kil etdiyinin sebəbini sorusunda man bəda-hətən, təbiət ilhamə çağırır məni, dedim. Bu, həqiqətən də belədir. Mon ilhamı tə-biətdən, yerlə-göy arasında mövcud olan bütün varlıqlardan alıram.

Sifai SƏFƏROVA

Sura Dadaşzadə: "Model beynimdə hazır olmayınca firçam kağız üzərinə enmir"

Şəhərin 162 nömrəli tam orta məktəbi 1999-cu ildə bitmiş Nömrəli Səma Ramis qızına verilmiş A-309627 nömrəli attestat iddiyi üçün etibarsız sayılır.

Lənkəran Musiqi Texnikumu (indiki Lənkəran Dövlət Humanitar Kollcə) tərəfindən 1985-ci ildə Baxşıyev Fərrux Allahverdi oğluna verilmiş JKT-038479 nömrəli diplom iddiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 226 nömrəli tam orta məktəbi 2007-ci ildə bitmiş Əsədova Mahirə Sumbat qızına verilmiş A-369878 nömrəli attestat iddiyi üçün etibarsız sayılır.

Şamaxı rayon Göyəl kənd 1 nömrəli tam orta məktəbi 2007-ci ildə bitmiş İsmayılova (Kərimova) Rəvana İlham qızına verilmiş A-452993 nömrəli attestat iddiyi üçün etibarsız sayılır.

Şamaxı rayon Cəhən kənd tam orta məktəbi 2004-cü ildə bitmiş Cavadov Ülvə Rəsim oğluna verilmiş B-098685 nömrəli attestat iddiyi üçün etibarsız sayılır.

Şamaxı rayon TəHTFT internat təliq Liseyin IX sinfini 1992-ci ildə bitmiş Dadaşova Sevinc Hüseynxan qızına verilmiş A-823430 nömrəli şəhadətnamə iddiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 252 nömrəli tam orta məktəbi 1999-cu ildə bitmiş Atamova Nərimən Rəsim qızına verilmiş AN-160703 nömrəli attestat iddiyi üçün etibarsız sayılır.

Şumqayıt Dövlət Universiteti tərəfindən 2019-cu ildə islah Nigar Isaxan qızına verilmiş C-054481 nömrəli bacaların diplomu və olavesi iddiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 195 nömrəli tam orta məktəbi 2016-ci ildə bitmiş Əsgərov Hüseyin Əsgər oğluna verilmiş A-519163 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat iddiyi üçün etibarsız sayılır.

Gəncə şəhər 18 nömrəli tam orta məktəbi 2006-ci ildə bitmiş Məmmədova Nurlana Arzuman qızına verilmiş A-249759 nömrəli attestat iddiyi üçün etibarsız sayılır.

Zaqatala rayon Maqəv kənd tam orta məktəbin IX sinfini 2006-ci ildə bitmiş Qardaşov Şəmxxal Musa oğluna verilmiş A-384982 nömrəli əsas təhsil haqqında attestat iddiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Dövlət Sosial İqtisad Kolleci tərəfindən 2014-cü ildə Müzəffərov Nadir Süleyman oğluna verilmiş AA-026479 nömrəli subbakalavr diplomu və olavesi iddiyi üçün etibarsız sayılır.

Kaçmaz rayon Xudat şəhər 1 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2018-ci ildə bitmiş Məmmədov Rəşad Cavid oğluna verilmiş C-137394 nömrəli attestat iddiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Milli Konservatoriyası tərəfindən 2019-cu ildə Mirzəli Sevinc Şahin qızına verilmiş magistr qiyət kitabçası iddiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 56 nömrəli tam orta məktəbi 1999-cu ildə bitmiş İsmayılova (İsmayılovda) Samire Sahib qızına

Etibarsız sayılır

verilmiş A-293260 nömrəli attestat iddiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi tərəfindən 2009-cu ildə Əhmədov Anar Azad oğluna verilmiş 001765, 001528 nömrəli şəhadətnamələr iddiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 21 nömrəli tam orta məktəbi 2001-ci ildə bitmiş Cəfərova Vəfa Fizuli qızına verilmiş A-501760 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat iddiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 20 nömrəli məktəb-fiseyi 2012-ci ildə bitmiş Mehtiyev Mərsəhəb Səidheydən oğluna verilmiş A-115103 nömrəli attestat iddiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 5 nömrəli tam orta məktəbi 2001-ci ildə bitmiş Rüstəmov Zaur Xalis oğluna verilmiş A-482937 nömrəli attestat iddiyi üçün etibarsız sayılır.

Sərur rayon Vərməzəyli kənd tam orta məktəbi 2011-ci ildə bitmiş Babayev Hüseyin Nəbi oğluna verilmiş A-001310 nömrəli attestat iddiyi üçün etibarsız sayılır.

Masallı rayon Ərəb kənd ümumi orta məktəbin IX sinfini 2008-ci ildə bitmiş Fətullayev Asim Abisalam oğluna verilmiş A-639641 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında şəhadətnamə iddiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 159 nömrəli tam orta məktəbi 1987-ci ildə bitmiş Qarayeva Vəfa Sahib qızına verilmiş 289350 nömrəli attestat iddiyi üçün etibarsız sayılır.

Şumqayıt rayon 38 nömrəli tam orta məktəbi 2000-ci ildə bitmiş Məmmədova (Dadaşova) Ruhəngiz (Nurəngiz) Əfsər qızına 2014-cü ildə verilmiş A-381785 nömrəli attestat iddiyi üçün etibarsız sayılır.

Əğdəs Dövlət Sosial İqtisad Koleci tərəfindən 2013-cü ildə Ibrahimova Balaxanım Dünyəmin qızına verilmiş AA-033928 nömrəli subbakalavr diplomu və olavesi nömrəli attestat iddiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 214 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2007-ci ildə bitmiş Qarayeva Turanə Lətif qızına verilmiş A-585360 nömrəli əsas təhsil haqqında şəhadətnamə iddiyi üçün etibarsız sayılır.

Bərdə rayon R.N.Musayev adına İnteqrasıya təlimi internat təliq gimnaziyası 1998-ci ildə bitmiş Əliyev Orxan Rəfail oğluna verilmiş A-281108 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat iddiyi üçün etibarsız sayılır.

Bərdə rayon 1 nömrəli Nazırlı kənd tam orta məktəbin 2012-ci ildə bitmiş Şəmildəzə Bəhrəz Zöhrəb oğluna verilmiş A-155983 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat iddiyi üçün etibarsız sayılır.

Bərdə rayon Mustafaağalı kənd tam orta məktəbin IX sinfini 1983-cü ildə bitmiş Əsgərova Naibə Kamal qızına verilmiş AZ-II-571874 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında şəhadətnamə iddiyi üçün etibarsız sayılır.

Ordubad rayon Xurs kənd tam orta məktəbin IX sinfini 1987-ci ildə bitmiş Cəferov Ağası Həbib oğluna

"AZƏRBAYCAN MÜƏLLİMİ"

Qəzet 1934-cü ildən çıxır

Baş redaktor

Sarvan İbrahimov

538-21-55

Mühəsibatlıq

539-67-74

Reklam və elanlar

539-20-77 (tel/faks)

Ünvan: AZ-1100, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti,

529-cu məhəllə 23 M, Mətbuat Evi, 5-ci mərtəbə

Qəzet "Azərbaycan müəllimi"nin kompüter mərkəzdə yığılır

və "Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur

Qəzet hər həftənin cümə günü çıxır

Bank hesabımız

Azərbaycan Beynəlxalq Bankı 5 sayılı "Mətbuat şöbəsi"

Kodu:

Orxan KƏRİMZADƏ,
İtaliyanın La Sapienza Universitetinin doktorantı
Dövlət Programı təqaüdçüsü

Bugünkü qloballaşan dünyada mührasiya, demək olar ki, bütün ölkələri əhatə edir. İqtisadçılar arasında təyinat ölkələri üçün mührasiyanın faydaları barədə ümumi bir razılışma mövcud olsa da, kasib və ya inkişafda olan ölkələrdə mühacirət və inkişaf arasındaki əlaqə ilə bağlı fikir birliyi mövcud deyil. Həqiqətən də, inkişaf etməkdə olan bir sıra ölkələr çox sayda bacarıqlı və savadlı vətəndaşının xaricə köçməsindən getdikcə daha çox narahatdır. Ən yaxşıların və ən parlaqların - "beyin axını" deyilən bu köçü ölkələrin insan kapitalının ehtiyatlarını tükəndirdiyi və onların iqtisadi inkişaf perspektiv-

Bu narahatlıq əsassız deyil. 1960-cı illərdən bəri dünyada az gəlirli ölkələrdən yüksək gəlirli ölkələrə miqrasiya səviyyəsi artmaqdadır. Tədqiqatlar göstərir ki, hər miqrant göndərən ölkə üçün ixtisaslı mühacirət nisbəti orta mühacirət nisbətindən xeyli yüksəkdir. Bu, o deməkdir ki, kasib ölkələr son yarım əsrde nəhəng ixtisaslı işçi axını yaşamışlar. Müşahidələr göstərir ki, bu fenomen, nisbətən az əhalisi olan inkişaf etməkdə olan ölkələr üçün xüsusilə özünü göstərir. Məsələn, Haiti kollec məzunlarının 85%, hindlilərin və ya çinlilərin isə 5%-i isə xaricdə işləyir və ya təhsil alır.

Mühcirötin nöticələrini qısa vədədə dəyərləndirsek, bu ssenari həqiqətən aşağı golılı ölkələr üçün çox təhlükəli görünür. Ancaq mühcirəti bu şəkildə anlamaq doğru deyil. Mühacirlərlə ölkələri arasındakı uzunmüddətli qarşılıqlı əlaqə, miqrant göndərən ölkələrin inkişafı üçün böyük potensiala malikdir. Bu, səbəbdən inkişaf etməkdə olan ölkələr ixtisaslı mühcirəti məhdudlaşdırmaq üçün səylərimi dayandırmaçı ve mühcirötin təqdim etdiyi inkişaf potensialını və imkanları reallaşdırmağa çalışmalıdır.

Geri dönüş köçü

İnkişaf etməkdə olan ölkələrdə məmurlar və institutlar da mühacirləri öz doğma ölkələrinə daimi olaraq bağlamaq üçün əllərindən gələnini etməlidirlər. İnkişaf etmiş ölkələrə mühacirət edən, təhsil və təcrübə qazanan, sonra vətənə qayıdan gənclər, insan kapitalının ehtiyatını artırır və ölkələrində təşəbbüskarlığı təbliğ edirlər. Almaniyadan geri dönen türk miqrantlarla bağlı araştırma göstərir ki, geri qayıdanların təxminən yarısı öz bizneslərini quşur və ölkə iqtisadiyyatına töhfələrini verirlər. Eynilə, inkişaf etmiş demokratik ölkələrdən qayıdanlar, yaxşı idarəetmə üçün tez-tez ehtiyac duyulan bir səs kimi çıxış edə bilirlər.

Geri dönüş köçünü teşviq etmek için ən uğurlu nümunələrdən biri kimi Çini göstərmək olar. Əs-rin əvvellərində Çin geri dönüş miqrasiyasında artıq müşahidə edilən azsaylı ölkələrdəndir. Bu çinli siyasetçilərin və dövlət dəstəyinin sayesində mümkün olur. “Qloballaşma və Çinin Mərkəzi” təşkilatının qurucusu və prezidenti Hujiyao Wangın dediyi kimi, “Mü-hacirləri geri qaytarmaq üçün hö-kumətin iqtisadi planı ilə üst-üste düşən bir istedad planı olmalıdır”. Hökumət bu planın bir hissəsi ola-raq istedad proqramları və geri dö-nən mütəxəssislər üçün startap parkları qurdı, bunların hamısı mühacirləri geri dönməyə və iqtisadi inkişafa töhfə verməyə yönəltdi. Cində geri dönüş miqrasiyası bir inkişaf səbəbindən daha çox bir nəticə olsa da, geri dönüş miqrasiyasının ölkənin inkişaf hə-dəfləri ilə necə uyğunlaşdırılaca-ğına dair gözəl bir nümunədir.

Elmi diaspora

Mühacirət, inkişaf etmiş hər bir ölkənin inkişaf prosesinin ayrılmaz bir hissəsi olmuşdur. Bu ölkələrin bir çoxu, "beyin axım"ını müxtəlif siyasi və administrativ yollarla da-

BEYİN köçündən qazancına

Ümid edirəm ki, ən qısa zamanda xaricdə yaşayan azərbaycanlı alim və tədqiqatçılar üçün bir ortaqlı platforma təsis olunacaq

* İnkışaf etmiş ölkələrə mühacirət edən, təhsil və təcrübə qazanan, sonra vətənə qayıdan gənclər insan kapitalının ehtiyatını artırır və ölkələrində təşəbbüskarlıq təbliğ edirlər.

- * “Qloballaşma və Çinin Mərkəzi” təşkilatının qurucusu və prezidenti Huiyao Wangın dediyi ki, “Mühacirləri geri qaytarmaq üçün hökumətin iqtisadi planı ilə üst-üstə düşən bir istedad planı olmalıdır”. Hökumət bu planın bir hissə olaraq istedad proqramları və geri dönen mütəxəssislər üçün startap parkları qurdı, bunları hamısı mühacirləri geri dönməyə və iqtisadi inkişafə töhfə verməyə yönəltdi.

- * Elmi diasporalar, keşflər etməyimizə, yaratma
ğimizə, yeniliklər etməyimizə və problemləri birləşdə həll etməyimizə imkan verəcək bir əməkdaşlıq arxitekturasıdır.

- * 6 ildə ABŞ texnologiya startaplarının dördünün birini xarici ölkələrdə doğulmuş sahibkarlar təşkil edir. Yalnız Silikon Vadisindəki mühəndislik və texnologiya müəssisələrinin 44%-i ən azı bir immiqrant tərəfindən qurulub. 2010-cu ildə etibarən ABŞ-da işləyərkən Nobel mükafatını qazanan 314 laureatın üçdə biri xarici əsillidir.

- * Beynəlxalq ikili diplom proqramlarının açılması və dünyada gedən elmi tədqiqat axınına qoşulmağın ən effektiv yolu elmi diasporalardır.

nin artırılması üzre Dövlət Programı”nın qəbul olunmasını zamanında atılmış addım kimi qiymətləndirirəm. Bu programda qarşıya qoyulan məsələlər beynəlxalq əməkdaşlığı və gənclərin akademik sahəyə cəlb olmasına tekan verəcəkdir. Programdan irəli gələrək yaradılan ikili diplom programları və doktorantların xaricdə təhsil programının aktiv davam etdiyi dövrdə bizim də elmi diaspora yaratmağımızın tam zamanı olduğunu düşünürəm.

Beyin axınlardan beyin qazancına dönüşün strategiyasının üç əsas prinsipi vardır:

- Mobililik programlarının inkı-

- Ölkənin özündə elm və tədqiqat sahəsində iş şəraitinin yaxşılaşdırılması;
- Elm adamlarının müvəqqəti və ya daimi qayıtması üçün ETİ (elm, texnologiya və innovasiya) sahəsində çalışanların iştirakı ilə əməkdaşlıq programlarının yaradılması.

Şerqi Asya ve Avropa ölkələrinin təcrübəsindən göründüyü ki mi, elmi diasporanın yaradılması prosesində daha bir neçə məqama diqqət yetirilməlidir. Əvvəla, hökumətin hazırladığı programların effektiv olması üçün ölkənin elmi və innovativ potensialını, habelə elm və texnikanın inkişafı üçün prioritət sahələrin təyin olunması məqsəd-müvafiqdir. Bundan əlavə, dövlət tərefindən hazırlanan programların öz funksiyasını uğurla yerinə yetirməsi üçün, xaricdəki elmi sahəsində fəaliyyət göstərən üzvlərinin təklif və təşəbbüslerinin nəzərə alınması böyük səmərə verə bilər.

anımları boyun sənədə vərə bñrl. Və nəhayət, müvəffəqiyətin digər vacib bir komponenti platforma və potensialı haqqında dolğun məlumat əldə etmək üçün üzvlər arasında ilkin araştırma və sorğuların aparılmasıdır. Ümid edirəm ki, ən qısa zamanda xaricdə yaşayan azorbaycanlı alim və tədqiqatçılar üçün bir ortaq platforma təsis olunacaq və beləliklə, ölkənin elm və texnologiya potensialının daha da artırılmasına görəcək.

diaspora cəmiiyətləri

pora cəmiyyətinin bireşdirilməsində misilsiz rol var. Beynəlxalq tələbələr, məzunlar və xarici müəllimlər əməkdaşlıq, işə qəbul və mentorluq əlaqələrinin qurulmasında əvəzsiz rol oynaya bilərlər. Beynəlxalq ikili diplom proqramlarının açılması və dünyada gedən elmi tədqiqat axınına qoşulmağın ən effektiv yolu elmi diasporalardır. Buvəsiti ilə elmi diaspora qrupları arasındakı əlaqələri gücləndirmək üçün digər ölkələrdəki həmkarları ilə əməkdaşlıq edə bilərlər. Məsələn, Şimali Amerikadakı Efiopiya Fizika Cəmiyyəti efiopiyalı tələbələrə tədqiqat uğurlarına görə mükaflatlar verərək, mentorluq şəbəkəsinə dəstəkləyərək, Efiopiyanın ABŞ-a tələbə qəbulunu təmin edərək və beynəlxalq fizika tədbirlərinin teşkilinə kömək edərək Amerika və Efiopiya arasında bir körpü rolunu oynayır.